

۲۴ اسفند ماه ۲۵۳۵ شاهنشاهی
 ۲۴ ربیع الاول ۱۳۹۷ هجری
 ۱۵ مارس ۱۹۷۷ میلادی
 سه‌شنبه

مذکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز سه‌شنبه (۲۴) اسفندماه ۲۵۳۵ شاهنشاهی

فهرست مطالب :

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان : علی بهنیا - شیخ الاسلامی بانه - بانو قدس ایران عدیلی و آقایان کمیلی زاده - دکتر رفعت .
- ۳- تصویب صورتجلسه‌های شماره ۸۰ و ۸۱ مورخ روز پنجشنبه ۱۲ اسفند ماه ۲۵۳۵ شاهنشاهی .
- ۴- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به اصلاح تبصره ۲ ماده ۶ قانون خدیویت اجتماعی زنان مصوب ۱۳/۴/۱۳۴۷ (۲۵۲۷ شاهنشاهی) و ارسال به مجلس سنا .
- ۵- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور اقتصادی و دارائی راجع به الحاق یک تبصره بماده ۲۱۲ قانون مالیاتهای مستقیم .
- ۶- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور اقتصادی و دارائی راجع به اصلاح مواد ۳ و ۴ قانون اصلاح قانون سازمان دفاع غیر نظامی کشور .
- ۷- اخذ رأی نهائی و تصویب لایحه معافیت حق کسب و پیشه پرداختی برای اجرای طرح توسازی اطراف حرم مطهر آستان قدس رضوی از مالیات بردرآمد
- ۸- اخذ رأی نهائی و تصویب لایحه برقراری حقوق وظیفه درباره آقای احد سیاه مو و ابلاغ بدولت .
- ۹- اخذ رأی نهائی و تصویب لایحه اصلاح قانون اجازه پرداخت فوق‌العاده سختی خدمت افسران و کارمندان مأمور خدمت در آسایشگاه‌های مسولین و ابلاغ بدولت .
- ۱۰- تقدیم سه لایحه بوسیله آقای طباطبائی معاون وزارت امور اقتصادی و دارائی : ۱- اصلاح بودجه پیشنهادی وزارت بازرگانی برای بودجه سال ۲۵۳۵ شاهنشاهی ۲- فهرست اجازه پرداخت سهمیه، حق عضویت و کمک دولت ایران بابت مخارج سازمان ملل متحد و سایر سازمانهای بین‌المللی ۳- لایحه هزینه‌های پیش‌بینی نشده ردیف ۵۰۳۰۰۱ قانون بودجه سال ۲۵۳۵ کل کشور .
- ۱۱- اعلام وصول ۴ لایحه از مجلس سنا : ۱- لایحه بودجه سال ۲۵۳۶ کل کشور و اصلاحی سال ۱۳۵۵ شمسی (۲۵۳۵ شاهنشاهی) ۲- لایحه اصلاح تبصره یک ماده ۳ قانون تأمین اعتبارات عمرانی و عمومی مصوب آذرماه ۲۵۲۳ .
- ۱۲- تعیین موقع و دستور جلسه آینده - ختم جلسه .

مجلس ساعت نوبست و پنج دقیقه صبح بریاست آقای عبداللہ ریاضی تشکیل شد

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

آقایان : آصف - آموزگار - اجاق - اخلاق پور -

اردلان - اسحقی نژاد - اسحقی کاهکش - اسفندیاری - اشرفی - جهانشاه افشار - الداغی - باقری - دکتر برومند - بزرگ زاده - بهبهانی - بهره‌مند - بردلی - بزشکپور - بوربرداری - بیشوانی - تیزه - تقوی لاریجانی - نونونجی افشار - توکلی - جاف - جعفری - جلالیان - کاظم جزایری - جندی - جعفر جوادی - سعید جوادی - جوکار - دکتر چهارزی - حجتی - دانشمند - دانشی - دلخوش فومنی - دهقان - ذوالفقاری - راشدی - رامبد - رحیم زاده خوئی - زحیمی لاریجانی - سرهنگ زاده - دکتر سعید - کریم بخش سعیدی - باقر سعیدی - سلیمانی - سیدی - شرفی - شهابی - صائب - صدیق زاده - دکتر ضیائی - دکتر طیب - طرفی - طغیانی - ظفری - دکتر عاملی تهرانی - عطائی - دکتر عدل - عطارزاد - حسین غضنفری - دکتر فیروزآبادی - قراچورلو - فراگزنو شجاعی - فریسی - کبیری - کمیلی زاده - دکتر کیان - کیوان - لیوانی - مانی - متولی - مجتبائی - دکتر محقق - معینی فراگزنو - دکتر منتظری - دکتر نصیری - دکتر واحدی - وکیل گیلانی - یاسینی. بانوان: ابتهاج بمبئی - برومند - داودی - زاهدی سلیلی.

۲- بیانات قبل از دستور آقایان: علی بهنیا - شیخ الاسلامی بانه - بانو قدس ایران عدیلی و آقایان کمیلی زاده - دکتر رفعت .

رئیس - نطق‌های قبل از دستور را شروع میکنیم آقای بهنیا تشریف بیاورید .

علی بهنیا - بنام خداوند متعال جناب آقای رئیس همکاران گرامی امروز همزمان با خجسته زاد روز اعلیحضرت رضاشاه کبیر روز مخصوص پدر است و روی این اصل این روز فرخنده را به پیشگاه با عظمت پدر تاجدار ملت ایران شاهنشاه آریامهر تبریک عرض میکنم شاهنشاهی که زبان از بیان خدمات قاصر و قلم از تشریح رهبریهای افتخار آفرینش عاجز است (صحیح است) .

شاهنشاهی که شهبانوی گرامی آن برای اولین بار در تاریخ مشروطیت ایران قدم بساحت مجلس شورای ملی میگذازد و ملکه عزیز و محبوبی که در شهرستانها منظور خرید بی‌خبر بازار می‌رود و پدر دل مردم گوش میدهد . شهبانویی که در حفظ سنن ملی و احیای آواز باستانی کمال مجاهدت بعمل می‌آورد و مانند همسر تاجدارش بردل‌های ملت ایران حکومت میکند و این همه درد های حساس هم‌میهنان خود جای نمیکرد .

و اما امروز، امروز زاد روز فرخنده سردودمان جلیل‌پهلوی و تاجی ایران زمین است

صدشکر بدرگاه حق حقی قدیر است
کاو صاحب و بخشنده دیهیم و سریر است
امروز شهی کاو بجهان دیده گشود
سردار وطن خواه رضاشاه کبیر است
(احسن)

آری میلاد مسعود رضاشاه کبیر سرداری که این ملک و ملت را از یرنگاه نیستی و سراسیمه سقوط نجات بخشید . تاریخ میگوید در آلاشت مازندران آن دیار پهلوان خیز سرسبز و خرد و در کنار تالار رود خاندانی زندگی میکرد که سران آن خاندان از پهلوانان منطقه خود بشمارفته و هر یک بنوبه خود در مواقع لازم خدمتگزار صدیق ارتش آن روزگار بودند آنانکه عمری بر آنان گذشته میدانند که در زبان قدیم در هر شهر و دیار از شهرهای سرزمین پهناور ایران مسابقات کشتی ایرانی برگزار میشد و پهلوان هر منطقه معلوم میگشت و یازویند پهلوانی یازو می‌ست کما اینکه در حدودی همین رسم امروز نیز اجرا میگردد و رمضان پهلوان و سلمان پهلوان و خسروخان و مرادعلی خان سلطان و عباسعلی خان اجداد اعلیحضرت رضاشاه کبیر بشمار می‌روند که از نظر خدمتگزاری بمیهن و یاری‌اشون ایران در میان مردم آلاشت و آبادیهای سمجوار از احترام خاصی برخوردار بودند .

کما اینکه مرادعلیخان سلطان یعنی سروان مراد علیخان در لشکر کشی ایران بمنظور برگرداندن هرات معادرمیهن که با دخالت مستقیم ابرقدرت استعمارگران روز جهان مواجه گردید شربت شهادت نوشید و جان بجان آفرین تسلیم نمود .

در هر حال آخرین بازمانده این دودمان قبل از رضاشاه کبیر یاور عباسعلی خان فرمانده فوج سوادکوه بود آن موقع به هنگ فوج میگفتند .

عباسعلی خان بسکه ب مردم محیط زندگی خود خدمت کرد و با آنان مهربان بود همه مردم آلاشت با و داداش میگفتند و عباسعلی خان بیشتر با داداش مشهور بود تا عباسعلی خان که آنهم کمی بعد از میلاد فرزند خود دیده از جهان می‌بندد بهر تقدیر روز ۲۴ اسفند ۱۳۰۴ شاهنشاهی رضاشاه کبیر از صلب عباسعلی خان و بیطن خانم نوش آفرین بدینا می‌آید تارهایی بخش ملت کهنسال و کشور تاریخی خود از زنجیر استعمار و یوغ نفوذ بیگانگان گردد و در تاریخ این سرزمین تجلی بخش آرزوهای دیرینه و امیدهای دور دراز و تاریخی ملتی باشد که از ده‌ها سال پیش از هنگامی که دیگر کشورهای جهان بسوی ترقی و تعالی

میتاخنند در ظلمت قرون و تاریکی مطلق تاریخی فرو رفته بودند سردار وطن پرست تاریخ ایران که از ۱۰ سالگی بکسوت مقدس شربازی درآمد بود درجا نظامی را در اثر لیاقت ذاتی و مجاهدات شبانه‌روزی خود تلمذ میریختی و فرماندهی برینکاد فراق طی میکند .

این سردار نامی و سرباز فداکار ایران زمین بقدری نسبت بمیهن و نیاکان خود متعصب بود و بقدری از غرور ملی بهره‌مند بود که حدی بر آن متصور نیست .

که اینکه در یکی از جنگهای داخلی می‌بینید فرمانده روسی قزاق فرامینی زبان بار میدهد که در نتیجه افراد تیپ قزاق مثل برگ بید بزمین می‌افتند و جان بجان آفرین تسلیم میکنند سردار شجاع ما پای از صف بیرون نمینهد و کمال شهامت و شجاعت بفرمانده مستقیم خود اعتراف میکند و عدم اطاعت خود و همقطاران را باو اعلام میکند و میفرماید :

از امروز ما راننی سربست

بدار از سرتیپ قزاق دست
درست در مواقع حیاتی که دستگاه سلطنت و سازمان دولت در نهایت خفت و سرافکنندگی ملعبه و بازیچه استعمارگران بیگانه شده و ایران عزیز آن میراث گرانهای نیاکان سلحشور و افتخار آفرین ما عملاً بدو منطقه نفوذ انگلیس و روس تقسیم شده و قسمتی از مناطق کویرلوت و حواشی آنرا برای ما باقی گذاشته بودند . درست در هنگامی که ملوک الطوائفی در سرتاسر ایران حکمفرما و رجال خائن و عیاش بهمه چیز جز سعادت ملک و ملت میاندمیشیدند .

درست در آن زمان که اتباع بیگانه هرچه در این کشور انجام میدادند فاعل مایشاء و مختار مطلق العنان بودند و باستناد مقررات کاپیتولاسیون از هر مجازاتی معاف بودند، سردار بزرگ ایران قدمردانگی برافراشت و در شب سوم اسفند ۱۳۰۶ شاهنشاهی با تیپ تحت فرماندهی خود بکودتا برخاست و تهران خواب آلود را با سحر ساخته و بایک اعلامیه‌ای که آغاز آن حکم میکنم و پایان آن فرمانده کل قوا رضا بود بهمه ناملاهیات ناسامانها - نامنی‌ها - بدبختی‌ها - زبونی‌ها - خواری و خفتها خط بطلان کشید و در سمت پسردهار سپه زمام سکان کشتی شکسته ایران را بدستیهای توانای خود گرفته و آنرا بساحل سعادت ابدی و نجات سرمدی رهبری فرمود (صحیح است) تا ملت ایران بیاس خدمات

نجات بخش این سردار نامی ایران و برای بقاء میهن عزیز فرزند دلاور خود را شاهنشاهی ایران برگزیدند و تاج و تخت کیان را باین سردار نام آور تقویض نمودند .

بزرگان ایران جو دیدند کنار

چنین است گفتند کای نسامدار

توئی لایق شاهی و فرهی

سزد بر تو اورنگ شاهنشاهی

و در نتیجه بخواسته ملت و تصویب مجلس شورای ملی سردار بزرگ ما تاج کیانی بر سر نهاد و بر سریر سلطنت ایران نشست

خوش بجای خویشین بود این نشست خسروی

تا نشیند هر کسی اکنون بجای خویشین

اعلیحضرت رضا شاه کبیر در دوران پرافتخار سلطنت خود بایک سلسله اصلاحات بنیادی از ایران آن روز

کشوری دیگر بنا نهاد و در این دوران افتخار آمیز بود که با سرینجه تدبیر و همت رهاننده ایران عمران و آبادی در همه سطوح آغاز شد چنانکه آثار آن در همان روزهای تاریخی طلیعه ایام افتخار و نقطه عطفی در بازگشت مجد و عظمت ایران و ایرانی گردید .

طرح بنیانی که فرزند برومند ایران و سردار بزرگ تاریخ برای سرزمین اجدادی خود بی‌افکنند تدارک آسیایش و رفاه و بهزیستی امروزی ملت ایران را فراهم آورد طرحی که در چنین مسیری سعادت بخش فراهم آمده بود امروز با تلاشهای مدبرانه و خستگی ناپذیر شاهنشاه آریامهر فرزند شجاع و شایسته و لایق آن سردار نامی توانسته است ایران را در صف پیشرفته‌ترین کشورهای جهان قرار دهد .

سردار تاریخ ایران علاوه از آنهمه خدمات و اصلاحات و تحولاتی که در میهن خود بوجود آورد بزرگترین نعمتهای جهان را به ملک و ملت ایران ارزانی داشته‌اند و آن وجود مسعود شاهنشاه آریامهر دومین شهروار دودمان پهلوی است .

صد هزاران رحمت حق بر رضا شاه کبیر

بشاد باد ارواح پاک آن شه خلد آشیان

زانکه بعد از صد هزاران خدمت از بهر وطن

جانشین خویشین فرمود شاهی کاردان

امروز بیرکت رهبری فرزند برومند رضا شاه کبیر

است که ایران امروز ارزش جهانی دوران شاهنشاهی

کبورش را باز یافته و امروز کوس افتخار ما در بام فلک

نهم زده میشود و در اثر اندیشه‌های رهبر اندیشمند خود برق‌آسا سوی هدف نیرومندی زندگی شکفت انگیز خود میتازیم. امروز در اثر همت والای فرمانده ایران ارتش نوین ایران که بوجود آورنده آن اعلیحضرت رضاشاه کبیر است آن قدرت را دارد که آسمان ایران و مرزهای زمینی و دریایی ما را از هرگزندی حفظ و حراست کند و ملت ایران پشتیبان چنین قدرت و دار و ندار همه افراد کشور بانضمام آخرین قطره خون آنان بودجه چنین ارتشی را تشکیل میدهد امروز شاهنشاه و ملت ایران صاحب ذخائر طبیعی منجمله طلای سیاه خویش است که بزرگس و بهر قسمی که بخواهد بفروشد یا نفروشد و این نمایانگر عملی سیاست مستقل ملی ما است.

در هر حال در چنین روزی بروان تابناک بنیانگذار ایران نوین اعلیحضرت رضا شاه کبیر درود میفرستیم و دوام عمر و بقای شاهنشاهی پهلوی دوم شاهنشاه آریامهر رهبر توانای ایران زمین را از درگاه حضرت احدیت مسئلت مینماییم (احسن).

قبل از اینکه بعرض مطلب دیگری بپردازم و از نظر اینکه سال جاری در شرف پایان یافتن است بر خود وظیفه میدانم از عنایات جناب آقای دکتر سید ضیاءالدین شادمان وزیر محترم مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر که با انعکاس مطالب و گفته‌ها و نوشته‌های نمایندگان محترم بمقامات مسئول که انشاءاله در سال آینده در انجام منظور همکاران که صرفاً روی اصل صلاح و صرفه کشور و حوزه‌های

انتخابیه است گفته و نوشته میشود بیشتر توجه خواهند فرمود بدل عنایت میفرمایند عمیقاً سپاسگزاری کنم و مزید توفیقات این شخصیت خدمتگزار را از درگاه حضرت احدیت مسئلت نمایم و در عین حال از جناب آقای وزیر دادگستری و جناب آقای هنرمندی معاون پارلمانی ایشان از تغییر و تبدیل دادگاه بخش بدادگستری تشکر کنم.

مطلب دیگر سنگینی اعصاب کش و غیر قابل تحمل ترافیک و افزایش بی حساب اینهمه ماشین ساکنین پایتخت را با کمبود تعمیرگاه مواجه ساخته است و اخیراً هم قسمت بررسی قیمت‌ها نرخ تعمیرات را بطور سرسام آور بالا برده بطوریکه این نرخ‌ها را خود تعمیر کاران گزاف و

بر خلاف اصول انصاف میدانند در زمانهای قدیم در ارتش چنانچه خطائی از سرباز سر میزد با تنبیه شلاق مواجه میشد روزی یکی از صاحب پنبیان جوان آرزو عصبانی شده و دستور داد سربازی ۱۰۰ ضربه شلاق بزنند سرباز با فسر احترام کرده و گفت جناب سلطان حساب نمیدانی

و یا شلاق نخورده‌ای امروز مسئولین بررسی قیمت‌ها حساب نمیدانند و یا شلاق نخورده‌اند. عزیزم آنهایی که دارای ثروت و مکت هستند کاری با تعمیر کاران ندارند برای اینکه ماشین آنان با گذشت سالهای مسیحی تعویض میشوند این دستمزدهای کلان را طبقات کارمند و کارگر باید بپردازد و سنگینی بار زندگی علیرغم اینهمه مشکل مسکن بر دوشهای عادت کرده کارمند و کارگر است و در این موقع که نرخ تاکسیها هم بالا رفت چنانچه فکر اساسی بایاب و ذهاب طبقات کارمند و کارگر نشود قدر مسلم اینست علیرغم مشکلات ماشین داری باز هم بتعداد ماشینهای شخصی اضافه خواهد شد (توتونچیان - آقای بهینا مربوط به اتاق اصناف نیست مربوط به مرکز بررسی قیمت‌هاست)

آیا بهتر نیست شرکت واحد به تجهیز اتوبوسهای خود پرداخته و بتعداد کافی اتوبوس در اختیار مردم بگذارد و با همکاری سازمان راهنمایی و رانندگی یک مسیر در هر یک از خیابانهای اصلی را بحرکت سریع و دائمی اتوبوسها تخصیص داده و بدین ترتیب جلو افزایش ماشینها را بگیرد. مسلماً در چنین صورت اکثریت مردم از وسایط نقلیه عمومی استفاده خواهند کرد من از وزارت آموزش و پرورش تقاضا میکنم امروزش میکائیکی را در هنرستانهای صنعتی جدی تلقی کنند و با گسترش رشته اتومکانیک در درامر افزایش تعمیرگاههای اتومبیل سهیم باشند امید است دولت خدمتگزار ما در امر مترو سازی توفیق یابد و این مشکل بزرگ اجتماعی را تا اندازه‌ای حل کند.

موضوع دیگر بطوریکه در جراید خوانده و از اعلامیه‌های وزارت راه و ترابری مطلع شدیم اسما و وزارت راه و ترابری با همکاری پلیس راه برای تأمین رفاه و آسایش مسافران نوروزی که تداوم خاصی اندیشیده و با انتشار نقشه راهنمایی و ایجاد تعمیرگاههای سیار در تأمین رفاه آنان قدم مؤثر برداشته که من از چنین اقدام و پیش بینی وزارت راه و ترابری قلباً تشکر میکنم و برای صدها هزار نفر مسافرینی که در داخل کشور بسیر و سیاحت خواهند پرداخت سفرهای خوشی را آرزو میکنم و با آن عده از مسافرینی که در چنین عید سعید میهن و هم میهنان خود راترک نموده و راهی کشورهای خارجه میشوند کاری ندارم.

بگذارم پزشک ایرانی در کشور بیگانه و غیرمسلمان بحالت نکشود و غرور ملی خود را فراموش کند و در صف جیره گیران بیکاران بایستد و گدائی کند و چشمهای کورش اینهمه ترقی و عظمت و افتخار و رفاه و آسایش را در کشور و

میهن خود نبیند (مظهری - آقای بهینا این موضوع را تکذیب کردند) او گفته من بیکار هستم ولی جیره گیر نیستم بگذار بقول همکار عزیزم دکتریزدی دوسوم پزشکان این سرزمین ذر بهشت سبز دیگران زندگی کند و در کشورهای بیگانه به بیگانگان و مردم غیرمسلمان خدمت کند و دولت ما ناگزیر شود از هند و پاکستان و بنگلادش برای کشور ما پزشک وارد کند بقول جناب آقای امیرعباس هویدا نخست وزیر محترم ما بچنین طبقه‌ای اشکی نمیریزیم ایرانی اصیل و شریف در ایران بدینا آمده و باید در ایران زندگی کرده و در ایران بیخاک رود.

رزو روز دیگران باد برای دگران

پیش ما خاک وطن روضه رضوان باشد

ای وطن خاک توأم هست گرامی چو گهر

قطره آب توأم چشمه حیوان باشد

خار را تو به از غنچه باغ دگران

خرده سنگ توأم لؤلؤ و مرجان باشد

جاوید شاهنشاه باینده ایران (احسن - احسن).

رئیس - آقای شیخ الاسلامی بانه بفرمائید.

شیخ الاسلامی بانه -

آتش از عشق میهن شعله ور در جان ما است

مهربان تا ابد سر لوحه ایمان ما است

(احسن)

جناب آقای رئیس - همکاران ارجمند، قبل از بیان

غرایضم لازم میدانم سپاس بی کران خود و مرز داران

شاه دوست و میهن پرست سقر و بانه را به پیشگاه فرمانده

عالیقدر ایران شاهنشاه اسلام پناه تقدیم دارم و از بارگاه

کبریائی بقای سلطنت و طول عمر و عزت آن شهروار

بزرگ و خاندان جلیل پهلوی را از صمیم قلب مسئلت

مینمایم (احسن).

امروز بیست و چهارم اسفندماه زاد روز اعلیحضرت

رضا شاه کبیر منجی ایران است - روزی است که با قلم

زرین در تاریخ پرافتخار ایران بعنوان درخشانترین و

تابناکترین رویدادها به ثبت رسیده است (صحیح است)

در حیات ملت ایران روزها و ماه‌های بسیار ارزنده‌ای

وجود دارد که هر کدام از این روزها و ماه‌ها تاریخ ساز

و سرنوشت آفرین است. در ماه اسفند که در نزد ملت

ایران بسیار گرامی است چهار روز بسیار مهم و غرور آفرین

وجود دارد که هر کدام از این روزها تحولی شگرف و

عظیمی را در تمام شئون اجتماعی و سیاسی کشور ما

وجود آورده که در سرنوشت ملت ایران تأثیر عمیقی را

بجای گذاشته است.

اول - در روز بیست و چهارم اسفند ماه سال ۱۸۷۸

میلادی در الشت سوادکوه مازندران مهد دلاور پرور

ایران نوزادی پا بعرصه وجود گذاشت که وجودش در

تغییر سرنوشت ملت ایران تأثیر بسزائی داشت این

نوزاد رضا شاه کبیر بود که در دامن مادری مهربان و

رؤف پرورش یافت و در سال ۱۹۰۰ میلادی وارد خدمت

قزاق خانه شد در واحدی که تحت فرماندهی عمویش

قرار داشت خدمات مفید و برجسته‌ای انجام دادند که

مورد تمجید همگان واقع گشت.

دوم - روز سوم اسفند ماه ۱۳۰۹ شاهنشاهی زمانی

که کشور ایران در نتیجه ناتوانی حکومت وقت و فساد

و تباهی در تمام دستگاه‌های اداری - و مداخله سیستم

بیگانگان در تمام امور مملکتی - استقلال و حاکمیت

کشور ما دچار مخاطره فراز گرفت بود. امنیت و آسایش

جای خود را بنا امنی و قتل و کشتار داده بود.

مملکت ایران در آن دوران پراشوب واقعاً وضع

اسفناکیز و رقت باری داشت - ملتی که قرن‌ها میراث‌دار

فرهنگ و تمدن جهانی بود این چنین در تنگنای اضحلال

و نابودی و فساد و تباهی قرار گرفته باشد در چنین

اوضاع و احوال غم انگیز بود که بزرگ مرد تاریخ

ایران رضا خان سردار سپه باقیام دلیرانه خود سکان

کشتی درهم شکسته ایران را که در حال غرق و نابودی

بود با نیروی ایمان و عشق به ایران در دست با کفایت

خود گرفت و بساحل نجات زهنمون نمودند.

سوم - هشتم اسفند ماه ۱۳۰۱ شاهنشاهی که از

طرف رهبر بزرگ ملت ایران حق انتخاب شدن بزنان

ایران بعنوان نماینده در مجلس شورای ملی اعطا گردید.

چهارم - یازدهم اسفندماه ۱۳۰۲ شاهنشاهی - در

این روز تاریخی رهبر اندیشمند ایران برای رفع هرگونه

تک زوی و جلوگیری از پراکندگی و تشتت افکار و عقاید

امر بتاسیس حزب رستاخیز ملت ایران فرمودند تا با بسیج

تمام نیروها چرخ انقلاب اجتماعی ایران سریعتر و

مطمئن تر بسوی هدف مقدس خود در حرکت باشد.

اعلیحضرت رضا شاه کبیر که ما امروز زاد روزش را

حش میگیریم در مدت ۲۰ سال زمام داری خود اصلاحات

اساسی - اقتصادی و اجتماعی فراوانی در این مملکت

وجود آوردند.

بزرگترین خدمات رضاشاه کبیر در دوره‌ای زمام داریش

تأسیس دانشگاه - اعزام دانشجو بخارج احوال راه آهن
سرتاسری ایران - تأسیس بانک ملی - ایجاد یک ارتش
مقتدر و نیرومند - ایجاد امنیت و آسایش در تمام نقاط
کشور - سرکوبی باغیان و گردنکشان - الغای قرارداد
دارسی و کابیتولسیون و صدها خدمات ارزنده‌ای
دیگر که قلم از بیان آن ناتوان است .

باید اقرار کرد با فروزان شدن آفتاب دودمان شاهنشاهی
پهلوی - در گرانمایه سرزمین ایران آتش نستی برخرمین
هستی دشمنان این آفتاب مقدس که کانون یکتا پرستی
است افتاد . شیرازه کارهای کشور پیوندی استوار یافت
و هر روز گامی در راه سرفرازی و پیروزی این مرز و بوم
بر داشته می‌شد - ولی متأسفانه با رویدادهای سیاسی و
جنگ دوم جهانی راد مرد بزرگ ایران رضاشاه کبیر
خاک کشور را ترک فرمودند - خاکی که از جان عزیز ترش
می‌داشتند - اما رهبر ملت ایران تنها از کشور خارج
نشد بلکه در هنگام عزیمت مشتی از خاک مقدس کشور را
که باو عشق می‌ورزیدند بنام گرامی‌ترین و پراح‌ترین
یادبودها همراه خود بخارج از کشور بردند - رضاشاه کبیر
سرباز بدنی آمد - سرباز زندگی کرد - و سرباز از دنیا رفت
(صحیح است) .

درد همه ایرانی بیرون تابناک مقدس توای سردودمان
پهلوی که اگر خود از میان ما رفته‌ای بزرگترین و پر
ارزش‌ترین میراث تو - یعنی فرزند برومندت شاهنشاه
آریامهر در میان ما و در قلب فرد فرد ملت ایران که از
جان عزیز ترش میدارند باشد (احسنست) ملت ایران
بوجود فرزند پیرومند دورانیش توفیخار و مباهات میکند
زیرا رهبری و فرماندهی شاهنشاه آریامهر بود که در مدت
زمان کوتاه با مشکلات بزرگی که عوامل خارجی ایجاد
میکردند ایران را باوج ترقی و سعادت و پیشرفت رسانیدند
و هر طبقه‌ای از ملت ایران اعم از دانشجو و دانش‌آموز
کشاورز و کارگر از مظاهر انقلاب شاه و مردم بحد کافی
بهره‌گرفته‌اند بایک نگاه بجهان پراشوب کنونی درمی‌یابیم
که در هر گوشه آن صدای غرش توپ‌ها و نابودی انسانها
لحظات زمان را بفراموشی می‌سپارد - ولی از برکت
فرماندهی شاهنشاه آریامهر از آنچنان زندگی آسوده و
سرفه‌ای برخوردار هستیم که نمونه‌آن در هیچ نقطه‌ای از
جهان نمیتوان یافت پس بر ما واجب است در این ساخت
مقدس از پیشگاه خداوند قادر و توانا مسئلت نماییم که
وجود فرمانده عالیقدر ما را مدت‌های مدید «راوزنگ
شاهنشاهی ایران مستدام و پایدار بدارد تا ملت ایران

پیشتر از مواهب وجود معظّم له مستفیض و بهره‌مند گردند
ضمناً از فرصت استفاده نموده چند مورد نیازمندیهای
حوزه انتخابیهام را در این ساحت مقدس بیان نموده و
بقیه خواستها را بمقام ریاست مجلس شورای ملی جهت
اقدام تقدیم و از دولت خدمتگزار جناب آقای هویدا که
بعق از خدمتگزاران شاهنشاه آریامهر هستند استدعا میشود
با علاقه خاص که به نمایندگان مردم در مجلس شورای ملی
دارید و بیش از هر کس دیگر به مشکلات نمایندگان و
توقعات و خواستهای موکلین آنها واقف هستند نسبت بانجام
نیازمندیهای حوزه انتخابیهام سقز و بانه توجه مخصوص
مبذول فرمایند .

۱ - با اینکه جناب آقای وزیر راه در کمیسیون بودجه
نقشه‌ای نشان دادند که اسفالت جاده سقز و بانه در برنامه
وزارت راه هست ولی چون در فهرست کارهای انجام شده
سال ۲۵۳۶ نبود برای اینجانب ایجاد ابهام نمود که آیا
برای اسفالت جاده سقز و بانه تأمین اعتبار شده و در سال
۳۶ شروع باسفالت آن میشود یا خیر؟ زیرا اسفالت جاده
مذکور سالها است مورد تقاضای مردم شهرستان سقز و بانه
بوده و بانظار اسفالت این جاده که در اقتصاد آنها بسیار
مؤثر است میباشد چون بوغده جناب وزیر راه ایمان دارم
امیدوارم با اسفالت جاده سقز و بانه آرزوی دیرینه مردم این
دو شهرستان برآورده شود .

۲ - در سرشماری اخیر جمعیت شهرستانهای سقز و بانه از
مرز ۱۷۵۰۰ هزار نفر گذشته چون این دو شهرستان دارای
بکثرت نماینده و رسیدگی بخواستهای و نیازمندیهای آنها
برای بکثرت نماینده بسیار مشکل و سنگین است از جناب
وزیر کشور تقاضا میشود در موقع تقسیمات کشوری توجه
باین موضوع بسیار حساس و مهم مبذول فرمایند .
ضمناً لازم میدانم از توجه جناب آقای مهندس
روحانی وزیر کشاورزی که در تحویل بومق بذر و کود
شیمیائی بکشاورزان منطقه سقز و بانه و همچنین پرداخت
وام‌های طویل‌المدت به دام داران و کشاورزان از طریق
بانک کشاورزی و بانک توسعه کشاورزی جهت توسعه
دام داری و کشاورزی تشکر کنم متشکرم (احسنست) .
رئیس - بانو عدیلی فرمایید .

بانو قدس ایران عدیلی - نمایندگان محترم
خانمها ، آقایان مسوق هستند که زوز تولد اعلیحضرت
رضاشاه کبیر فرا میرسد و باردگر خاطره مردی که با
جانفشانیها و مردانگی‌های خود در یکی از لحظات تاریخی
کشتی شکسته ایران را با چابکی بساحل نجات رهنمون

گردید در قلوب ایرانیان مینهن پرست هیجانی تازه و غرور
آیزدید می‌آورد . (صحیح است) .

رضاشاه کبیر از آنجمله طرفه شاهکارهای آفرینش
و خلقت است که خداوند آدمیان گاهگاه بخاطر بیدل
عنايت و توجه به میلیونها نفر انسان در لحظه‌ای معین از
تاریخ زندگانی بشر می‌آفریند و نجات و سعادت آن چند
سلون انسان را به دست آن مصنوع کم نظیر و آن زاده
ی گم و گاست عالم خلقت میسپارد . رضاشاه کبیر از
آنجمله نوابغی است که شرح حال واقعات آن دوست و
دشمن را وادار به اعجاب میکند و بی‌گفتگو هر انسان
سنگر و بیداری رادر برابر سجایا و صفات و خصائل سازنده
خود وادار به تعظیم میسازد .

رضاشاه کبیر در مکتب طبیعت و فطرت درس
سازندگی ، شجاعت ، مردانگی ، مقاومت ، دلیری و مردمداری
خوانده و برکنار از هرگونه تأثیر سوء که ناشی از محیط
زیبان عصر قاجار بوده تنها بخاطر ایران و سعادت ایران
زسد و نما کرده و در بحرانی ترین ساعات عمر یک ملت
نخستین سالی کمر همت بر میان بسته و به رسالت تاریخی
بود که خداوند ایران برایش مقدر داشته به بهترین
صورت عمل نموده است . (صحیح است) .

آنها که روزگار تلخ پایان کار قاجار را بچشم خود
ببیند باشند وضع و زبونی این مملکت ناستانی را در آن
ایام حس نموده باشند اینکه در میان ما بسیار معدود
سده‌اند ولذا تنها از زبان تاریخ است که میتوان اوضاع
آن روزگار را ترسیم کرد و به عمق و ابعاد خدمات
رضاشاه کبیر انطور که سزاوار است پی برد .

من گرچه نمیخواهم وقت نمایندگان گرامی را که
انتهال مطالعه و بویژه اهل بررسی عوامل پیشرفت
و تکانگی ایرانیان در این نیم قرن اخیر هستند به
تکر شواهد و نکات تاریخی بگیرم معهدا
جهت آنکه از طریق این میکروفون و بعنوان یک مادر
و با یک خواهر با جوانان مملکت صحبت بکنم و باردگر
و بمناسبت فرا رسیدن روز تولد رضاشاه کبیر اذهان پاک
جوانان غیور وطن را بیش از ایام دیگر با خاطره غرور آمیز
آن سردار نامی تابناک و شاد بنمایم چند جمله از چند
محقق که سعی کرده‌ام از میان اهل تحقیق و دانشمندان
خارجی انتخاب کردند در اینجا ذکر مینمایم و این جملات
را برای تأیید خدمات این ابرمرد تاریخ کهن مملکت‌مان
بشهادت می‌آورم . ستمی قبل از ذکر آن جملات با استعانت
فرمایشات رهبر اندیشمند انقلاب شاه و مردم را
نگاهی بروزگار سیاه ایران تا زمانی که رشته امور به کف
کفایت رضاشاه کبیر پیچیده شد می‌افکنم .

شاهنشاه آریامهر در کتاب «مأموریت برای وطن»
با آنکه با بزرگواری و آقائی خاص خود اراده میفرماید که
«من میل ندارم که نسبت به قاجاریه بیش از حد با تندی
و حدت نظر اظهار نظر بکنم» . وضع ایران را در عصر
پادشاهان این سلسله چنین ترسیم میفرمایند: «سلسله
قاجار با وجود اینکه تا سال ۱۳۰۴ هجری که بدست
یدرم منقرض گشت متوالیاً بر کشور فرمانروائی داشت یکی
از ضعیفترین سلسله‌های ایران بشمار میرود . پادشاهان
قاجار در مقابل نفوذ خارجیها در ایران مقاومت بسیار
ضعیفی داشتند وضع سیاست آنان موجب شد که خارجیها
به مداخله در امور داخلی ما تشویق شوند (صحیح است) .

این سلاطین در مقابل راهزنان و عشایر اظهار ضعف میکردند
و چندتن از آخرین پادشاهان این سلسله در اثر نداشتن
تقشه و هدف سیاسی و اسراف و تبذیر و مخصوصاً علاقه
به سفرهای خارج از ایران که هزینه‌های گزاف داشت
کشور را به افلاس کشانیدند (صحیح است) و برای تأمین
هزینه‌های مسرفانه خود ناچار به استقراض از اجانب
گشته و خود را جیره‌خوار و مدیون آنها ساخته بودند» .

«باید اذعان کرد که در دوره طولانی سلطنت قاجاریه
که کشورهای اروپا و آمریکا بسرعت مراحل ترقی را
پیمودند ایران آنقدر متوقف مانده بود که بدداشته میشد
در سیر قهقرائی است . روزی که ایران نیازمند هماهنگی
با جهان متمدن و ترقیات علمی و صنعتی آن بود سلاطین
قاجاریه در وظیفه خود بسیار قصور کردند» .

در چنین اوضاع و احوال سیاهی که تقریباً تمام مینهن
پرستان ایرانی از آینده استقلال و تمامیت ارضی ایران
دست شسته بودند رضاشاه کبیر از میان کوهی از دشواریها
و مشکلات برخاست و یک تنه سکان کشتی طوفان زده
این مملکت را بکف خویش گرفت و آن چنان راستین و
نیرومند در نقش رهبری مردم و کشور خویش توفیق و
پیروزمندی یافت که چنانکه عرض شد حتی ناظران خارجی
و احتمالاً یکی دوتن از دشمنان قدیمی ایران راهم وادار به
تحریر و تحسین کرد . (صحیح است) .

«سرپرستی سایکس» چندسال پس از آغاز دوره پهلوی
در مقدمه چاپ سوم کتاب خود مینویسد:

«در این دهسال ایران عوض شده است، شاید بیش از
هر دوره از تاریخ بر حادثه‌اش . بیشتر در نتیجه شخصیت
رضاشاه بنیان‌گذار سلسله پهلوی روحیه ملی نیرومندی
بیدار شده . قدرت دولت با موفقیت در تمام پهنای
درازای سرزمین برقرار گردیده . اوضاع مالی بر پایه‌های
محکمتری استوار گردیده ... ایران امروز خود را از قید

تأسیس دانشگاه - اعزام دانشجو بخارج احداث راه آهن
رتاسری ایران - تأسیس بانک ملی - ایجاد یک ارتش
مقتدر و نیرومند - ایجاد امنیت و آسایش در تمام نقاط
کشور - سرکوبی باغیان و گردنکشان - الغای قرارداد
دارسی و کاپیتولاسیون و صدها خدمات ارزنده ای
دیگر که قلم از بیان آن ناتوان است .

باید اقرار کرد با فروزان شدن آفتاب دودمان شاهنشاهی
پهلوی - در گرانمایه سرزمین ایران آتش نیستی برخیز
هستی دشمنان این نیا خاك مقدس که کانون یکتاپرستی
است افتاد . شیرازه کارهای کشور پیوندی استوار یافت
و هر روز گامی در راه سرفرازی و پیروزی این مرز و بوم
برداشته می شد - ولی متأسفانه با رویدادهای سیاسی و
جنگ دوم جهانی راد مرد بزرگ ایران رضاشاه کبیر
خاک کشور را ترک فرمودند - خاکی که از جان عزیزترش
می داشتند - اما رهبر ملت ایران تنها از کشور خارج
نشد بلکه در هنگام عزیمت مستی از خاک مقدس کشور را
که باو عشق میورزیدند بنام گرامی ترین و پراحتر
پادبودها همراه خود بخارج از کشور بردند - رضاشاه کبیر
سرباز بدنیامد - سرباز زندگی کرد - و سرباز از دنیا رفت
(صحیح است) .

درود همه ایرانی بروان تابناک مقدس توای سردودمان
پهلوی که اگر خود از میان ما رفته ای بزرگترین و بر
ارزش ترین میراث تو - یعنی فرزند برومند شاهنشاه
آریامهر در میان ما و در قلب فرد فرد ملت ایران که از
جان عزیزترش میدارند باشد (احسن است) ملت ایران
بوجود فرزند برومند دورانیش توانبخار و مباحث میکند
زیرا رهبری و فرماندهی شاهنشاه آریامهر بود که در مدت
زمان کوتاه با مشکلات بزرگی که عوامل خارجی ایجاد
میکردند ایران را باوج ترقی و سعادت و پیشرفت رسانیدند
و هر طبقه ای از ملت ایران اعم از دانشجو و دانش آموز
کشاورز و کارگر از مظاهر انقلاب شاه و مردم بحد کافی
بهره گرفته اند بایک نگاه بجهان پراشوب کنونی درمی یابیم
که در هر گوشه آن صدای غرش توپها و نایبودی انسانها
لحظات زمان را بفراموشی می سپارد - ولی از برکت
فرماندهی شاهنشاه آریامهر از آنچنان زندگی آسوده و
مرفه ای برخوردار هستیم که نمونه آن در هیچ نقطه ای از
جهان نمیتوان یافت پس بر ما واجب است در این ساخت
مقدس از پیشگاه خداوند قادر و توانا مسئلت نمائیم که
وجود فرمانده عالیقدر ما را مدت های مدید براورنگ
شاهنشاهی ایران مستدام و پایدار بدارد تا ملت ایران

بیشتر از مواهب وجود معظم له مستفیض و بهره مند گردند
ضمناً از فرصت استفاده نموده چند مورد نیازمندیهای
حوزه انتخابیه ام را در این ساحت مقدس بیان نموده و
بقیه خواستها را ب مقام ریاست مجلس شورای ملی جهت
اقدام تقدیم و از دولت خدمتگزار جناب آقای هوبدا که
بعق از خدمتگزاران شاهنشاه آریامهر هستند استدعا میشود
با علاقه خاص که به نمایندگان مردم در مجلس شورای ملی
دارید و بیش از هر کس دیگر به مشکلات نمایندگان و
توقعات و خواستهای موکلین آنها واقف هستند نسبت بانجام
نیازمندیهای حوزه انتخابیه ام سز و بانه توجه مخصوص
میدول فرمایند .

۱- با اینکه جناب آقای وزیر راه در کمیسیون بودجه
نقشه ای نشان دادند که اسفالت جاده سقز و بانه در بر نامه
وزارت راه هست ولی چون در فهرست کارهای انجام شده
سال ۲۵۳۶ نبود برای اینجانب ایجاد ابهام نمود که آیا
برای اسفالت جاده سقز و بانه تأمین اعتبار شده و در سال
۳۶ شروع باسفالت آن میشود یا خیر؟ زیرا اسفالت جاده
مذکور سالها است مورد تقاضای مردم شهرستان سقز و بانه
بوده و بانتظار اسفالت این جاده که در اقتصاد آنها بسیار
مؤثر است میباشد چون بوعده جناب وزیر راه ایمان دارم
امیدوارم با اسفالت جاده سقز و بانه آرزوی دیرینه مردم این
دوشهرستان برآورده شود .

۲- در شمارهای اخیر جمعیت شهرستانیهای سقز و بانه از
سرزمین ۱۷۵ هزار نفر گذشته چون این دوشهرستان دارای
یک نفر نماینده و رسیدگی بخواستهای و نیازمندیهای آنها
برای یک نفر نماینده بسیار مشکل و سنگین است از جناب
وزیر کشور تقاضا میشود در موقع تقسیمات کشوری توجه
باین موضوع بسیار حساس و مهم میدول فرمایند .
ضمناً لازم میدانم از توجه جناب آقای مهندس
روحانی وزیر کشاورزی که در تحویل بموقع بذر و کود
شیمیائی بکشاورزان منطقه سقز و بانه و همچنین پرداخت
وام های طویل المده به دام داران و کشاورزان از طریق
بانک کشاورزی و بانک توسعه کشاورزی جهت توسعه
دام داری و کشاورزی تشکر کنم مشکرم (احسن است) .

رئیس - بانو عدیلی فرمایند .
بانو قدس ایران عدیلی - نمایندگان محترم
خانمها ، آقایان منبوق هستند که روز تولد اعلیحضرت
رضاشاه کبیر قزا میرسد و باردگر خاطره نردی که تا
جانفشانیا و مردانگی های خود در یکی از لحظات تاریخی
کشتی شکسته ایران را با چابکی بساحل نجات رهنمون

گردید در قلوب ایرانیان میهن پرست همجانی تازه و غرور
آمیز دید میآورد . (صحیح است) .

رضاشاه کبیر از آنجمله طرفه شاهکارهای آفرینش
و خلقت است که خداوند آدمیان گاهگاه بخاطر بذل
عنایت و توجه به میلیونها نفر انسان در الحظه ای معین از
تاریخ زندگانی بشر میآفریند و نجات و سعادت آن چند
نسلون انسان را به دست آن مصنوع کم نظیر و آن زاده
بی کم و کاست عالم خلقت میسپارد . رضاشاه کبیر از
آنجمله نوابغی است که شرح حال و اقدامات آن دوست و
دشمن را وادار به اعجاب میکند و بی گفتگو هر انسان
سفاک و بیداری را در برابر سجایا و صفات و خصائل سازنده
خود وادار به تعظیم میسازد .

رضاشاه کبیر در مکتب طبیعت و فطرت درس
سازندگی ، شجاعت ، مردانگی ، مقاومت ، دلیری و مردمداری
خواننده و برکنار از هرگونه تأثیر سوء که ناشی از محیط
زیبایان عصر قاجار بوده تنها بخاطر ایران و سعادت ایران
بسر و نما کرده و در بحرانی ترین ساعات عمر یک ملت
نهن سالی کهرمت بر میان بسته و به رسالت تاریخی
خود که خداوند ایران برایش مقدر داشته به بهترین
صورت عمل نموده است . (صحیح است) .

آنها که روزگار تلخ پایان کار قاجار را بچشم خود
دیده باشند وضع و زبونی این مملکت باستانی را در آن
ایام حس نموده باشند اینک در میان ما بسیار معدود
سهانند ولذا تنها از زبان تاریخ است که میتوان اوضاع
آن روزگار را ترسیم کرد و به عمق و ابعاد خدمات
رضاشاه کبیر آنطور که سزاوار است پی برد .

من گرجه نمیخواهم وقت نمایندگان گرامی را که
اکثر اهل مطالعه و بویژه اهل بررسی عوامل پیشرفت
ویگانگی ایرانیان در این نیم قرن اخیر هستند به
ذکر شواهد و نکات تاریخی بگیرم مع هذا
جهت آنکه از طریق این میکروفون و میتوان یک مادر
و یا یک خواهر با جوانان مملکت صحبت بکنم و باردگر
و بمناسبت فرا رسیدن روز تولد رضاشاه کبیر اذهان پاک
جوانان غیور وطن را بیش از ایام دیگر با خاطره غرور آمیز
آن سردار نامی تابناک و شاد بنمایم چند جمله از چند
محقق که سعی کرده ام از میان اهل تحقیق و دانشمندان
خارجی انتخاب کردند در اینجا ذکر مینمایم و این جملات
را برای تأیید خدمات این ابرمرد تاریخ کهن مملکت مان
ساخته میآورم . منتهی قبل از ذکر آن جملات با استعانت
از فرمایشات رهبر اندیشمند انقلاب شاه و مردم را
نگاهی بروزگار سیاه ایران تا زمانی که رشته امور به کف
کنایت رضاشاه کبیر سپرده شد میآکنم .

شاهنشاه آریامهر در کتاب «مأموریت برای وطن»
با آنکه با بزرگواری و آقائی خاص خود اراده میفرمایند که
«من میل ندارم که نسبت به قاجاریه بیش از حد با تندی
و حدت نظر اظهار نظر بکنم» . وضع ایران را در عصر
پادشاهان این سلسله چنین ترغیم میفرمایند: «سلسله
قاجار با وجود اینکه تا سال ۱۳۰۴ هجری که بدست
یدرم منقرض گشت متوالیاً بر کشور فرمانروائی داشت یکی
از ضعیفترین سلسله های ایران بشمار میرود . پادشاهان
قاجار در مقابل نفوذ خارجیها در ایران مقاومت بنیابر
ضعیفی داشتند وضع سیاست آنان موجب شد که خارجیها
به مداخله در امور داخلی ما تشویق شوند (صحیح است) .
این سلاطین در مقابل راهزنان و عشایر اظهار ضعف میکردند
و چندتن از آخرین پادشاهان این سلسله در اثر نداشتن
تتشه و هدف سیاسی و اسراف و تبذیر و مخصوصاً علاقه
به سفرهای خارج از ایران که هزینه های گزاف داشت
کشور را به افلاس کشانیدند (صحیح است) و برای تأمین
هزینه های مسرفانه خود ناچار به استقراض از اجانب
گشته و خود را جیره خوار و مبدیون آنها ساخته بودند» .

«باید اذعان کرد که در دوره طولانی سلطنت قاجاریه
که کشورهای اروپا و آمریکا سرعت مراحل ترقی را
بموردند ایران آنقدر متوقف مانده بود که بنداشته میشد
در سیر قهرقرائی است . روزی که ایران نیازمند هماهنگی
با جهان میتمدن و ترقیات علمی و صنعتی آن بود سلاطین
قاجاریه در وظیفه خود بسیار قصور کردند» .

در چنین اوضاع و احوال سیاهی که تقریباً تمام میهن
پرستان ایرانی از آینده استقلال و تمامیت ارضی ایران
دست شسته بودند رضاشاه کبیر از میان کوهی از دشواریها
و مشکلات برخاست و یک تنه سکان کشتی طوفان زده
این مملکت را بکف خویش گرفت و آن چنان راستین و
نیرومند در نقش رهبری مردم و کشور خویش توفیق و
پیروزمندی یافت که چنانکه عرض شد حتی ناظران خارجی
و احتمالاً یکی دو تن از دشمنان قدیمی ایران راهم وادار به
تحریر و تحسین کلام (صحیح است) .

«سریرسی سایکس» چندسال پس از آغاز دوره پهلوی
در مقدمه چاپ سوم کتاب خود مینویسد:

«در این دهسال ایران عوض شده است، شاید بیش از
هر دوره از تاریخ پرحادثه اش . بیشتر در نتیجه شخصیت
رضاشاه بنیان گذار سلسله پهلوی روحیه ملی نیرومندی
بیدار شده . قدرت دولت با موفقیت در تمام پهنا و
درازای سرزمین برقرار گردیده . اوضاع مالی بر پایه های
محکمتری استوار گردیده ... ایران امروز خود را از قید

کابینولاسیونهای تنفرآور خلاص نمود... و حالا با قدرتهای اروپا بیمانهائی بر پایه برابری می بندد.

دکتر «میلیبو» در کتابی که پس از انجام مأموریت خود نگاشته درباره پیشرفتهای عصر رضاشاه کبیر ندائی حیرت درمیدهد که:

«چطور او توانست این همه بنا با اینهمه تنوع در چنین مدت کوتاهی بسازد از رموزی است که باقی خواهد ماند».

یک استاد بی نظرهندی طی بررسی جالبی که از ترمی ایران در عصر پهلوی اول بعمل آورده از سر صدق و راستی میگوید:

«جزئیاتی که در این فصل یادداشت شده افسانه نیست، اگرچه خواندن آن ممکن است این فکر را ایجاد کند که رضاشاه پهلوی پجای عصای سلطنت یک فانوس علاءالدین در اختیار داشته است.» (احسن)

آری، جوانان مملکت و آنها که بحکم دیر آمدن به این جهان، باز غم پدران ما را که بدوش نهفتشان سنگینی میکرد احساس نکرده اند و آنها که بهمین حکم دست آوردهای عصر بربرکت پهلوی را طبیعی و پدیده هائی بدون زحمت و رنج می انگارند باید چندی با تاریخ خلوت کنند و نه همه سالها را بلکه فقط شصت سال اخیر تاریخ مملکت خود را از نظر بگذرانند ده سال اول را به این نیت که سابقه را بشناسد و از پیشینه ها آگاهی یابد و پنجاه سال اخیر را به این امید که به نقش بزرگ و سازنده سردودمان سلسله جلیل پهلوی و فرزند بیروندشان اعلیحضرت محمد رضا شاه پهلوی، شاهنشاه آریامهر در ایجاد ایرانی آباد و نیرومند پی بزنند و مانند هرایرانی دیگر که در این ایام فرخنده زیست مینمایند از خدای ایران بمناسبت عنایت این دو وجود گرایی و بقای این سلطنت سپاسگزاری قلبی نمایند.

بیهوده نیست که ملت ایران روز با سعادت میلاد این مرد بزرگ، این سردار نامی و این شیفته عظمت ایرانی را روز پدر تعیین نموده، چه روزی برای انتخاب روز پدر بهتر و مناسبتر و ارجمندتر از روز تولد رضاشاه کبیر پدر ایران نو و پدر طراح بزرگ انقلاب شاه و ملت و راهنای کبیر ملت ایران بسوی تمدن بزرگ، (صحیح است - احسن)

خوشبختی بزرگ ملت ایران در این پنجاه سال آن بود که خدای کشور رضاشاه کبیر را برای آغاز سلطنت و سلسله ای شکوهمند و سازنده به این ملت یزدان دوست عنایت فرمود و

خوشبختی و سعادت بزرگترین ملت جاودانی آن است که ادامه راه اعلیحضرت رضاشاه کبیر بعد از او به پرچمداری نابغه و رهبری داهی و اندیشمند، اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر تفویض گردید. شاهنشاه آریامهر طراح بزرگ انقلاب شاه و ملت اینک در این دنیای پز آشوب و متلاطم ملت خود را بسوی آن حیثیت و شرف باستانی که در حد این ملت کهنسال و نجیب است رهبری میفرمایند و اینهمه دست آورد چشم گیر انقلاب نمایانگر این حقیقت است که ملت ایران در سایه بلند این قیادت و رهبری بزودی به دروازه های طلانی تمدن بزرگ گام خواهد نهاد. (انشالله)

تمام امید ملت ایران اینک بشاهنشاه بزرگ و ولیعهد محبوب و به شهانوی مهربان و نیکو کار بسته است و این روزی قلبی میلیونها ایرانی است که خداوند منان همچنان سایه شاهنشاه آریامهر و خاندان جلیل پهلوی را بر سر این ملک و ملت مستدام دارد تا هر روز ما از روز قبل بهتر شود. و هر شب ما با ملاحظه یک بیروزی نو شیرین تر از شب پیشین صبح رسد. (انشالله)

و یک جمله در پایان این عرایض برای روشن شدن ذهن آن محقق هندی - شاهنشاهان بزرگ، برای هدایت و راهبری ملت خود بسوی ترقیات چشم گیر و حتی بحیرالعقول فانوس علاءالدین بدست ندارند بلکه فرشاهی بابایشان است و مفهوم فرشاهی غیر از عنصر معنوی و الهی آن، وقتی درک میشود که باین جمله «کریستن» دانشمند و ایران شناس معروف و باریک بین دانمارکی بیشتر ذقت کنیم: «یک پادشاه واقعی در ایران فقط یک رئیس سیاسی مملکت نیست بلکه در درجه اول یک معلم و یک مرشد است. کسی است که نه تنها برای ملت خود راه، بل و سد و قنات میسازد بلکه روح و اندیشه و قلب مردم را رهبری میکند».

متشکرم (احسن).

رئیس - آقای کمیلی زاده بفرمائید.

کمیلی زاده - جناب آقای رئیس - همکاران گرامی خاطر ریاست محترم مجلس شورای ملی و نمایندگان ارجمند مستحضر است که فرماندهی عالی مملکت در آستانه میلاد فرخنده اعلیحضرت رضاشاه کبیر و در پایان مراسم بزرگداشت آئین ملی پنجاه سال شاهنشاهی پهلوی به مردم شایه دوست و میهن پرست خوزستان بهترین عیدی و یاداش را مرحمت فرموده با نزول اجلال موکب مبارکشان خطه ای خوزستان و مردم جانباز و فداکاران

را قرین شادمانی و سرور فرمودند (صحیح است - احسن). هر چند مسافرت های ذات اقدس شاهانه همیشه منشأ انعام و خیر و برکت است اما این بار رهبران دیشمند ملت ایران در موقعیتی به قسمت جنوب کشور مسافرت فرمودند که در این استان در اجرای برنامه ی صنعتی شدن مملکت چند طرح عظیم صنعتی و پروژه ی تولیدی به مرحله ای از بهره برداری رسیده و با ایجاد این واحدهای بنیادی و عظیم در عصر شکوهمند شاهنشاهی پهلوی صنایع سنگین کشور مرحله دیگری از دوران تکامل را با موفقیت پشت سر گذاشته است.

پهنگمی که موکب مبارک همایونی به اهواز نزول اجلال فرمودند مردم این شهر که از دیرباز در زمره ی جانبازان صدیق شاهنشاه و از بهره گیران اصول مقدس انقلاب شاه و مردمند - با ابراز عالیترین احساسات شایه دوستی و میهن پرستی خود یک بار دیگر ثابت کردند که پایه های تخت رفیع سلطنت بر قلوب ملت ایران استوار است و خوزستانی در استحکام و ثبات این پیوند مقدس که از قدمتی تاریخی بهره مند است تا پای جان پاسداری و سرافت و فداکاری میکند (احسن).

در نخستین برنامه ی تشریف فرمائی و در سر آغاز بازدید از طرح های عمرانی و پروژه های صنعتی که رهبر عالیقدر ایران از واحد تولید صنایع فولاد اسفنجی بازدید فرمودند کارگران و کشاورزان، زنان و مردان و جوانان شهر و روستاهای اطراف بسان نگینی پدرباز جدار خود را در بر گرفتند و بانثار گل مقدمه آریامهر بزرگ ایران را گرامی داشتند.

در بازدید از کارخانجات لوله سازی اهواز، که کارخانه کاربن بلال نیز مورد بازدید ذات مبارک شاهانه قرار گرفت.

این وجد و سرور و این شور و شوق بگونه ای دیگر جلوه گر احساس و عواطف پاک مردم اهواز بود و فریاد جاوید شاه بشکوه هر چه تمام تر طنین داشت (احسن).

در دومین روز اقامت معظم له در خوزستان ابتداء مزارع نیشکر و کارخانه در دست احداث کشت و صنعت کارون در دیچه شوشتر مورد بازدید قرار گرفت و سپس با پرده برداری از لوحه یادبود سد رضاشاه کبیر اجازه فرمودند که پس از تکمیل آب دریاچه این سد مورد بهره برداری قرار گیرد.

بعداظهر همان روز ذات اقدس شاهانه در جشن نهال کاری شرکت فرمودند و باغرس یک اصله درخت در

منطقه کمپوه یکی از اصیل ترین سنت های ملی را گرامی داشتند و سپس با تشریف فرمائی به گروه صنعتی شهریار و بازدید از خانه های کارگران و دیدار از این واحد عظیم صنعتی و تولید اجازه فرمودند که کارخانه لوله سازی گروه صنعتی شهریار که سالیانه قادر به تولید ۱۸۰ هزار تن لوله میباشد مورد بهره برداری قرار گیرد.

آنچه که در جریان دیدار فرماندهی عالی مملکت از آن واحد صنعتی از طرف کارگران بوقوع پیوست و آنچه که ضمن بازدید ذات همایونی از بنیاسات دانشگاه جندی شاپور و بیمارستان شماره ۲ آن دانشگاه از جانب دانشجویان و اساتید آن مرکز بزرگ علمی و پژوهشی نسبت به ذات اقدس ملیو کانه ابراز شد مسئله ای است که بتوان با ادای چند جمله و مترادف ساختن چند کلمه بیان کرد.

در واحد صنعتی شهریار ابراز احساسات بی شائبه ی کارگران یعنی آنها که با زاده رهبر بزرگ انقلاب تا مقام مشارکت در سرمایه گذارهای صنعتی ارتقاء یافته اند بحدی غرور آفرین بود که هربیننده را تحت تأثیر قرار میداد.

در آن روز کارگران و روز بعد دانشجویان و دانشگاهیان اهواز یکبار دیگر با ابراز عالیترین احساسات شایه دوستی خود نشان دادند که در عصر رساخیز مقام شامخ سلطنت مظهر ملیت و سبیل استقلال و حاکمیت ملی مردم ایران است و خوزستانی سخت کوش و پژوهنده با درک موقعیت زمان و ارج نهادن به آئین با عظمت شاهنشاهی در راه خدمت به شاهنشاه و پاسداری از استقلال ایران تا پای جان آماده ی جانبازی و فداکاری هستند.

خوشبختانه همانطوریکه تا کنون متداول بوده اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر در این بازدیدها با دوراندیشی و تجر خارق العاده ی خویش مجریان طرحها و مسئولین امور را در همه زمینه ها راهنمایی و ارشاد فرمودند و با عطف توجه به کوچکترین مسئله اجتماعی و عوامل بازدارنده و تنگناها و دشواریهای جزئی و ظریف و مسئولیتهای خطیر یکایک مجریان طرحهای سازندگی را یادآوری کردند و بخصوص تعمیم مسکن و لزوم نوسازی اهواز و تأمین رفاه و آسایش مردم را بار دیگر مورد تأکید قرار دادند. مخصوصاً نوسازی شهری که از پرتو عنایات ویژه اعلیحضرت رضاشاه کبیر در بستر دگرگونی قرار گرفت و در عصر سلطنت شکوهمند

شاهنشاه آریامهر این چنین وسیع و آباد و مرکز کار و فعالیت و قطب جاذبه انسانها شده است.

مسائلی که همواره در خلال مسافرتها و انجام برنامه بازدیدها از طرف رهبر بزرگ مملکت بصورت فرمان همایونی شرفصدور می یابد - همیشه براساس خواست و نیاز مردم و منطبق با واقعیت است - کما اینکه چندی قبل در یک عید مذهبی - نوسازی شهر اهواز را مورد تأکید قرار دادند - و در این سفر نیز ضمن اشاره به کمبود مسکن و لزوم اجرای طرح نوسازی فرمودند باید سرانجام در خوزستان مسئله مسکن حل و رفع شود زیرا بیشتر درآمد مردم صرف پرداخت اجاره بهای مسکن میشود و این حقیقتی است که امروز یکی از تنگناها و دشواریهای مردم خوزستان و بخصوص اهالی اهواز را گرفتار کرده، و اما اینکه چرا کرایه محل مسکونی در اهواز تا این حد قوس صعودی را پیموده - و چرا اهواز به نوسازی بسیار نیاز پیدا کرده مسئله ای است که در مرحله نخست باید آنرا تا حدودی ناشی از توسعه و اجرای طرحها و پروژه هادانست زیرا صرف نظر از وجود منابع غنی نفت و توسعه سازمانها و مؤسسات و کارگاهها و تأسیسات عظیم و صنایع وابسته به آنها که در اهواز و حومه ای آن قطب جاذبه نیروی کار و منابع انسانی کارآمد است - وجود برق ارزان و مطمئن - سهولت بهره برداری از گاز و دیگر امکانات و تسهیلات بسیار سبب شده که سرمایه گذارهای صنعتی در مهاورت اهواز بیش از سایر نقاط خوزستان اعمال شود.

هر چند ایجاد هریک از این واحدهای عظیم همانند شاخسارهای پیشرفت و ترقی صنعتی - خود بارآور و ثمربخش شکوفائی اقتصاد مملکت است اما بعلمت نابرابریها و بی توجهی های مداوم - شهر اهواز وساکتین آن از این توسعه ی شگرف نه تنها بهره و نصیب عمران شهری نمیرند بلکه مستقیم و غیرمستقیم زیانهای شهری بسیار از این بابت را متحمل میگرددند - زیرا در موقعیکه تمامی خدمات شهری در جهت پیشرفت کار این واحدها بسیج شده - توسعه و بهره برداری از این مؤسسات اندکی حاضریه پاسخگوئی و همکاری نیست و در حالیکه وجود صدها مهندس و کارشناس و تکنیسین و اعضای خانواده ای آنان با برخورداری از حقوق و مزایای فراوان به ساکنین اهواز افزوده شده و در نتیجه میزان مال الاجاره را افزایش میدهند و کمبود مسکن را بوجود میآورند - از طرفی قطبهای جاذبه این نیروها هیچگاه و هیچگونه سرویس خاصی مردم شهر نمیدهند و در مورد کمک به شهر و شهرداری اهواز

و نوسازی و پیشرفت آن بطور اعم خست خاصی دارند باین خاطر خوزستان و مردم آن در کنار مجموعه پیشرفتهای صنعتی در تیگنای مسکن و عقب افتادگی سرویس و خدمات شهری و روستائی قرار دارند و این مشکل درحالی گریبانگیر مردم شاهدوست و میهن پرست این استان است که بنا بر فرموده اخیر رهبر بزرگ مملکت بخش عمده ای از درآمد مملکت از استان خوزستان تأمین میشود.

تشریف فرمائی اخیر ذات اقدس شاهانه و علیاحضرت شهبانوی عالیقدر ایران به خوزستان و اوازمؤکدی که علیحضرتین در مورد تعمیم مسکن و لزوم نوسازی شهر اهواز و در جهت تأمین رفاه و آسایش مردم این استان صادر فرمودند - بهترین و مؤثرترین راهنما برای مسؤلان طرحها و مجریان برنامه هاست و امیدمیرود که دولت خدمتگذار جناب آقای هویدا با الهام از نیات صائب و ارشاد و راهنمائی اخیر ذات اقدس ملوکانه نسبت به نوسازی شهر اهواز و بخصوص سرویس خدمات شهری و اجتماعی اقدام مؤثری معمول دارند - و با توجه باینکه واحدهای صنعتی و تأسیسات جنبی هریک از آنها بنحوی از انحاء عاملی برای نقصان سرویسهای شهر اهواز و وسیله ای برای بروز تنگناها و دشواریهای تازه ای برای مردم این شهر است - ترتیبی اتخاذ کنند - که این واحدهای عظیم انتفاعی بخش خصوصی نیز در برابر بهره وری از خدمات شهری و در مقابل مشکلاتی که برای اهالی شهر اهواز پدید میآورند - حداقل در نوسازی این شهر شرکت کنند و نگذارند در رهگذر این همه پیشرفت و سازندگی و انتفاع روز افزون کمبودهای اهواز نا برابری و عدم هماهنگی کنونی را افزون سازد. در اینجا لازم میدانم یادآور شوم که شهرداری اهواز بعلمت کمبود اعتبارات تا امروز موفق به پرداختهای آخر سال به کارکنان خود نبوده و نیست و مرتباً دست نیاز بسوی وزارت کشور دراز کرده - تاچه تصمیمی اتخاذ شود و اصولاً فکری اساسی برای شهرداری های نظیر اهواز بنمایند زیرا شهرداری که نمیتواند حقوق کارکنان را پرداخت کند بطور حتم در عمران شهری بدون مساعدت موقیقتی ندارد و روزانه کمبود سرویس و خدمات شهری در آن محسوس خواهد بود و باید هرچه زودتر توجه اساسی شود.

در خاتمه افتخار دارم به نمایندگی از جانب مردم اهواز مراتب سپاس و جانبازی و فداکاری جاننثاران

شاهنشاه را از پشت این تریبون و از خانه ی ملت به شرف عرض مبارک همایونی معروض دارم و سعادت و سلامت علیاحضرت شهبانوی عالیقدر و نیکبختی و به روزی والاحضرت همایون رضابهلوی ولیعهد عظمای ایران را از درگاه ایزدمنان مسئلت نمایم (احسنت).

رئیس - آقای دکتر رفعت بفرمائید.

دکتر رفعت - با اجازه جناب آقای رئیس و نمایندگان محترم دیروز یار دیگر با تشریف فرمائی علیحضرتین بجزیره لاوان افتخار زیارت شاهنشاه و علیاحضرت شهبانوی نصیب مردم استان هرمزگان شد، شاهنشاه در حالیکه لباس نیروی دریائی برتن داشتند با جلال و عظمت مخصوص خودشان در ساعت ۱۲ و ۱۳ و پنج دقیقه در فرودگاه لاوان نزول اجلال فرمودند و پس از اینکه به نمایندگان انجمنهای محلی و خانه انصاف اظهار عنایت فرمودند به پالایشگاه لاوان برای افتتاح مجمع تقطیر لاوان تشریف فرما شده و از لوحه این مجمع بهره برداری کردند، شاهنشاه در میان ابراز احساسات فوق العاده کارگران و کارمندان شرکت نفت از این لوحه بهره برداری فرمودند و دستورات مؤکدی برای بهبود وضع کارگران این منطقه صادر فرمودند (احسنت) آقایان، لاو، با اصطلاح محلی نام صدفی است و لاوان از این کلمه گرفته شده است و جزیره ای است که ۲۶ کیلومتر طول و ۶ کیلومتر عرض دارد و در فاصله ۵۰ و ۶۰ کیلومتری بندرعباس قرار گرفته و ۱۳۰ نفر ساکن بومی و ۱۱۰۰ نفر کارگر دارد که همگی در رفاه کامل زندگی میکنند و این جزیره فاصله ای زیادی از جزایر کیش و تنب ندارد شاهنشاه پس از اینکه در میان ابراز احساسات کارگران و افراد بومی، مجمع تقطیر لاوان را افتتاح فرمودند درست ساعت سه و نیم بعد از ظهر عازم اصفهان شدند. همانطور که اطلاع دارید امروز مصادف با روز بیست و چهارم اسفندماه زاد روز شاهنشاه عظیم الشان ایران رضاشاه کبیر است که در طی سلطنت پربرت خود پایه های اساسی برای پیشرفت این مملکت گذاشتند که خوشبختانه در سایه تدبیر فرزند بیرومندان علیاحضرت شاهنشاه آریامهر طوری مملکت براه پیشرفت و ترقی افتاده که در سایه رهبریهای خردمندانه اش بسوی دروازه های تمدن بزرگ رهسپار هستیم، (احسنت) آقایان در جزیره لاوان شرکت نی مینی کو و لاپکو و سیرپ و ونی پاک با شرکت نفت ملی ایران همکاری دارند و متاخر هفته قبل در جزیره کیش سمیناری در خصوص سیاست ایران

در خلیج فارس داشتیم که باشکوه هرچه تمامتر برگزار شد. آقایان، همانطور که هیأت محترم دولت اطلاع دارند و شاید درجراید مطالعه فرموده اند که در حدود یک ماه و نیم قبل رودخانه میناب بین راه میناب و بندرعباس دچار طغیان شد و در اثر بارندگی شدید بله های اساسی بین میناب و بندرعباس یکجا از بین رفت و کارآذوقه رسانی به مردم میناب دچار اشکال شد که خوشبختانه با همکاری نیروی هوائی و دریائی آذوقه لازم ب مردم رسید. این راه یک راه اساسی است برای اینکه همانطور که اطلاع دارید بنابه امر شاهنشاه آریامهر از سالها قبل سد عظیم میناب که دارای ۳۰۵ میلیون مترمکعب گنجایش است و ارتفاعش ۶۰ متر است و ۴۵۰ ظرفیت و ۸۲ هزار مترمکعب آب شیرین به بندرعباس میرساند این سد سیماناش باید از راه میناب و بندرعباس از روی بلهها بگذرد که در اثر خراب شدن این بلهها این کار تا حدی دچار اشکال شده و با وجود دستورات مؤکدی که جناب آقای نخست وزیر برای نوسازی این بلهها صادر فرموده اند که به سهم خودم کمال تشکر را دارم جناب وزیر راه قول دادند که بودجه ای برای اینکار تعیین کنند و حتی گفتند نامه ای نوشته ام به استانداری بندرعباس که البته این نامه هنوز نرسیده است امیدوارم با توجه دولت و دستورات جناب آقای نخست وزیر ضمن تشکر از هیأت دولت بودجه تعمیر و ساختمان این بلهها از میناب به بندرعباس طوری تأمین شود که سبب رفاه مردم وساکتین آنجا باشد (احسنت).

۳- تصویب صورتجلسه های شماره ۸۰ و ۸۱ مورخ

روز پنجشنبه ۱۲ اسفندماه ۲۵۳۵ شاهنشاهی.

رئیس - نسبت به صورتجلسه های شماره ۸۰ و ۸۱ روز پنجشنبه دوازدهم اسفندماه که خدمت خانمها و آقایان توزیع شده است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) این دو صورتجلسه تصویب میشود.

۴- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به اصلاح تبصره ۲ ماده ۶ قانون خدمات اجتماعی زنان مصوب ۱۳/۴/۱۳۴۷ (شاهنشاهی) و ارسال به مجلس سنا.

رئیس - وارد دستور میشویم گزارش شور دوم اصلاح تبصره ۲ ماده ۶ قانون خدمات اجتماعی زنان مصوب ۱۳/۴/۱۳۴۷ (شاهنشاهی) مطرح است، قرائت میشود.

(بشرح زیرخوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری مجلس شورای ملی
کمیسیون دادگستری در جلسه روز چهارشنبه
۲۰۳۵/۱۲/۱۸ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت
دادگستری و آقای دکتر توسلی معاون وزارت آموزش
و پرورش لایحه شماره ۷۳۱۵ مورخ ۲۰۳۴/۱۲/۱۸
دولت راجع به اصلاح تبصره ماده قانون خدمات
اجتماعی زنان را که گزارش شور اول آن بشماره ۴۴
چاپ گردیده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و
مصوبه شور اول را تأیید و تصویب کرد.
اینک گزارش آنرا شرح زیر به مجلس شورای ملی
تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح تبصره ماده قانون خدمات اجتماعی
زنان مصوب ۱۳/۴/۱۳۴۷ (۲۵۲۷ شاهنشاهی)
ماده واحده - تبصره ماده ۶ قانون خدمات
اجتماعی زنان مصوب ۱۳/۴/۱۳۴۷ (۲۵۲۷ شاهنشاهی)
شرح زیر اصلاح میگردد.
تبصره ۲ - رسیدگی بجرانم زنان مشمول این
قانون حين انجام وظیفه و بسبب آن در صلاحیت
دادگاههای دادگستری است با استثنای جرائمی که
رسیدگی به آن در مورد افراد غیر نظامی در صلاحیت
دادرسی ارتش است و در مورد تعصیر و تخلف و قصور
اداری مقررات وزارتخانه های مربوط نسبت به آنان
مجری خواهد بود و در صورت امتناع از انجام وظیفه
و تمرد یا غیبت متوالی بدون عذر موجه بیش از یکماه
یا عدم صلاحیت و شایستگی علاوه بر اعمال تئیهاتی که
در آئین نامه اجرائی این قانون پیش بینی میگردد از
خدمت برکنار میشوند.

مخبر کمیسیون دادگستری - عنایت الله قانمی

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟
(اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟
(اظهاری نشد) به ماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم
خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند
(اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه برای تصویب مجلس
سنا فرستاده میشود.

۵- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور اقتصادی
و دارائی راجع به الحاق یک تبصره بماده ۲۱۲ قانون
مالیاتی مستقیم .

رئیس - گزارش شور اول الحاق یک تبصره بماده
۲۱۲ قانون مالیاتی مستقیم مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیرخوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی
مجلس شورای ملی
کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه روز
دوشنبه ۲۰۳۵/۱۲/۹ با حضور آقای علی اصغر طباطبائی
معاون وزارت امور اقتصادی و دارائی لایحه شماره
۵۸۵۶۸ مورخ ۲۰۳۵/۱۲/۱۳ راجع بالحاق یک
تبصره بماده ۲۱۲ قانون مالیاتی مستقیم را که در
جلسه روز سه شنبه ۲۰۳۵/۱۱/۱۹ به مجلس شورای ملی
تقدیم و بشماره ۵۱۸ چاپ گردیده است مورد رسیدگی
قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون الحاق یک تبصره بماده ۲۱۲ قانون مالیاتی
مستقیم

ماده واحده - تبصره ذیل ماده ۲۱۲ قانون مالیاتی
مستقیم مصوب ۲۸ اسفندماه ۲۰۲۵ و اصلاحیه های آن
بعنوان تبصره یک منظور گردد و عبارت زیر بعنوان
تبصره ۲ بان الحاق میشود.

تبصره ۲ - بنیاد پهلوی و مؤسساتی که تمام سرمایه
آن متعلق به بنیاد نامبرده میباشد بطور کلی از پرداخت
حق تمبر موضوع ماده فوق معاف میشوند. مفاد این
تبصره از اول سال ۲۰۳۲ به بعد قابل اجرا میباشد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی - محمد علی ادیبی مجلسی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟
(اظهاری نشد) به ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم
خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند
(اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست؟
(اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیرخوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید اصلاحات زیر در لایحه الحاق یک
تبصره به ماده ۲۱۲ قانون مالیاتی مستقیم بعمل آید.

۱- عنوان لایحه بدین شرح اصلاح شود: (لایحه
الحاق یک تبصره بماده ۲۱۲ قانون مالیاتی مستقیم
و الحاق یک بند به تبصره ۲۲ قانون متمم بودجه سال
۱۳۴۶).

۲- بند ۸ به تبصره ۲۲ قانون متمم بودجه سال
۱۳۴۶ بشرح زیر اضافه میشود:

۸- کلیه وسائط نقلیه موتوری متعلق بوزارت دربار
شاهنشاهی اعم از اتومبیل های واجد شده بکشور یا متونناژ

با ساخته شده در کشور، از پرداخت عوارض اسفالت
موضوع این تبصره معاف است)

با تقدیم احترام - جعفر منصوریان
ریاست معظم مجلس شورای ملی

با نهایت احترام پیشنهاد مینماید لایحه قانون الحاق
یک تبصره بماده ۲۱۲ قانون مالیاتی مستقیم بشرح زیر
اصلاح گردد:

ماده واحده - تبصره ذیل ماده ۲۱۲ قانون مالیاتی
مستقیم مصوب ۲۸ اسفندماه ۲۰۲۵ و اصلاحیه های ذیل
آن بعنوان تبصره یک منظور میگردد و عبارت زیر بعنوان
تبصره ۲ بان الحاق میشود.

تبصره ۲ - بنیاد پهلوی و آستان قدس رضوی و موسساتیکه
تمام سرمایه آن متعلق به بنیاد نامبرده و آستان قدس رضوی
میشود بطور کلی از پرداخت حق تمبر موضوع ماده فوق
معاف میشوند مفاد این تبصره از اول سال ۲۰۳۶
شاهنشاهی به بعد قابل اجرا بوده ولی وجوهیکه از این
بابت تا تاریخ تصویب این قانون وصول گردیده است قابل
استرداد نمیشود.

با تقدیم احترام : هوشنگ شادلو - احمد صوری - پروفیسور
یعنائی - حبیب بهار علی کبر توتونچیان - محمد صادق
فرمان - اشرف احمدی - شریعت - عماد تربتی -
کاشفی .

رئیس - لایحه و پیشنهادها برای شور دوم به
کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۶- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور اقتصادی و
دارائی راجع به اصلاح مواد ۲ و ۴ قانون اصلاح قانون
سازمان دفاع غیر نظامی کشور.

رئیس - گزارش شور اول اصلاح مواد ۲ و ۴ قانون
اصلاح قانون سازمان دفاع غیر نظامی کشور مطرح
است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی
مجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه روزشنبه
۲۰۳۵/۱۱/۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره
۵۸۸۴۰ مورخ ۲۰۳۵/۱۱/۱۶ راجع باصلاح مواد
۲ و ۴ قانون اصلاح قانون سازمان دفاع غیر نظامی کشور
را که در جلسه روز سه شنبه ۲۰۳۵/۱۱/۱۹ بمجلس
شورای ملی تقدیم و بشماره ۵۱۷ چاپ گردیده است مورد
رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی تصویب کرد. اینک گزارش

آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح مواد ۲ و ۴ قانون اصلاح قانون سازمان
دفاع غیر نظامی کشور

ماده واحده - مواد ۲ و ۴ قانون اصلاح قانون سازمان
دفاع غیر نظامی کشور بشرح زیر اصلاح میشود:

ماده ۲ - از تاریخ تصویب این قانون سازمان دفاع
غیر نظامی کشور با کلیه دارائی و بودجه و کارکنان آن
به وزارت کشور وابسته میشود.

ماده ۴ - آئین نامه های اجرائی این قانون وسیله
وزارت کشور تهیه میشود و پس از تصویب هیئت وزیران
لازم الاجرا خواهد بود.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی -

محمد علی ادیب مجلسی

گزارش شور اول از کمیسیون کشور بمجلس شورای ملی
کمیسیون کشور در جلسه روزشنبه ۲۰۳۵/۱۲/۷
باحضور نمایندگان دولت لایحه اصلاح مواد ۲ و ۴ قانون
اصلاح قانون سازمان دفاع غیر نظامی کشور را مورد
رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور اقتصادی و
دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد. اینک
گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون کشور - عبدالله قراگزلو شجاعی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای آستانهای
بفرمائید.

آستانهای - با اجازه مقام ریاست و همکاران ارجمند
عمین امروز دوسه فقره لایحه آورده شده که من هم به
آنها رأی دادم ولی متأسفانه باید عرض کنم که بایک
تفکر تحقیقی رأی ندادم بلکه بایک تفکر غریزی باین
لویح رأی داده ام چون دیدم دوستان رأی میدهند من
هم رأی دادم (یک نفر از نمایندگان - جای تأسف است)
واقعاً جای تأسف است، من این کار را کردم و به کسی
هم جسارتی نکردم و نخواهم کرد و مسلم است که حدود
و احترامات آقایان بر من لازم است استدعا می کنم از
مقام معظم ریاست وقتی که مثلاً لایحه اصلاح تبصره ۲
ماده ۴ قانون فلان مطرح میشود چون ما نمایندگان قانون
قبلیش چیست وجه چیز تغییر میکند و بجه صورتی در
میاید ممکن است بگوئید که این قوانین در اداره قوانین
هست هر کس میخواهد برود و تجسس کند . ولی
درست تر این است که متن آن قانون را که می خواهند
اصلاح کنند در دوسه سطر بنویسند چاپ کنند و بما

بدهند تا هم آن متن را بخوانیم و هم لایحه جدید را بهتر بررسی کنیم استدعای من از مقام ریاست آن است که اگر صلاح بداند مواد قبلی را هم که باید اصلاح بشود چاپ و توزیع فرمایند تا همه نمایندگان از مواد قبلی اطلاع داشته باشند (احسن).

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) به ورود در شور ناده واحده رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهند می کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم بکمسیونهای مربوط ارجاع می شود.

v- اخذ رأی نهائی و تصویب لایحه معافیت حق کسب و پیشه برداختی برای اجرای طرح نوسازی اطراف حرم مطهر آستان قدس رضوی از مالیات بردارند و ابلاغ بدولت.

رئیس - لایحه معافیت حق کسب و پیشه برداختی برای اجرای طرح نوسازی اطراف حرم مطهر آستان قدس رضوی از مالیات بردارند مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

قانون معافیت حق کسب و پیشه برداختی برای اجرای طرح نوسازی اطراف حرم مطهر آستان قدس رضوی از مالیات بردارند

ماده واحده - وجوهی که در اجرای طرح نوسازی اطراف حرم مطهر آستان قدس رضوی بعنوان حق کسب و پیشه بصاحبان حق پرداخت شده یا میشود از پرداخت هرگونه مالیات معاف میباشد.

مالیاتهای وصول شده از این بابت قابل استرداد خواهد بود.

قانون فوق مشتمل بر یک ماده در جلسه روز دوشنبه شانزدهم اسفندماه دوهزار و پانصد و سی و پنج شاهنشاهی بتصویب مجلس سنا رسید.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - این لایحه عیناً بپیمان ترتیبی که در مجلس شورای ملی تصویب شده بود در مجلس سنا به تصویب رسیده است حالا نسبت بان با ورقه اخذ رأی میشود.

(اسامی نمایندگان وسیله منشی «آقای مهندس صائی» به ترتیب زیر اعلام شد و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد)

آقایان: اخلاق پور - جهانشاه افشار - بسیج خلخالی - پیر - سید محمد کاظم جزایری - ادیب

مجلسی - دکتر بقائی یزدی - پیرزاده - اربابی اناری - بانو افشار جعفری - بنکدارپور - پیشوائی - جلالیان - خطیبی - آستانه ای - بنی احمد - دکتر تجدد - جندقی - خلیل زاده شیرازی - آشوریان - اسحق کاهکش - الموتی - دکتر بهادری - جعفر جوادی - آصف - اسحقی نژاد - امیر عشاری - بهار - تربتی - عبدالهادی آقایان - محمداسدی - اوحدی - بهارلو - بانوما آقایان - بانو اسدی - اهری - بهبهانی - تقوی لاریجانی - آلتی جعفری - ملک منصور اسفندیاری - تقی زاده منظری - بانو داودی - اسکندری - بانو بان - بهنیا - درودی - بانو اباضلی - اسکونی - صائب - ذوالفقاری - بیات - توتونچیان - ابتهاج سمعی - اشرفی - باقرزاده - حاتمی - دولتی - ابیطحی فهلیانی - دکتر اعتمادی - پردلی - منوچهر دهقان - ابوالهدی لنگرودی - اعظمی باوندپور - پزشکپور - حریری - دهقان نژاد - پزشکی - جباری - حیدرزاده امین - اخباری - جواد افتخاری - بزرگ زاده - پوربردباری - حیدری - راشد - شنادلو - صدر - عباس میرزائی - قدمی - صدری کیوان - دکتر رئیسی - ستاری - شادمان ولوی - دکتر عدل - قرائی - لبقوانی - رئیسی اردکانی - شریعت - صدیق زاده - بانو عدلی - لیوانی - دکتر رحمانی - دکتر ستوده - بانو صنیع - رحیم زاده خوئی - سرهنگ زاده - شهابی - بانو ضرابی - محمدحسین غضنفری - قربانی - نسب - رحیمی لاریجانی - سعادت فرد - شهبازی - دکتر ضیائی - مانی - دکتر رشید یاسمی - سعادت قدس نیا - شهرستانی - طباطبائی - متولی - عبداللطیف شیخ الاسلامی فرمان - کاسمی - رضوی نژاد - طرفی - دکتر فروزین - کاشفی - مجتهدی - دکتر رفعت - شیخ الاسلامی بانه - دکتر محقق - دکتر شیروانی - فلاح مقدم - رهبر - سلیمانی - عابدی - ریاضی - صائی - دکتر عادل رانکوهی - قائمی - کسرائی - محمودیان - سلیمی - منصور صادقی - قادری - بانو کمالی آزاد - بانو مشائی - سید کللال - قاسم زاده - کمیلی زاده - دکتر مشیر - سیدی - صبوری یزدی - دکتر عاملی - تهرانی - قاسمی - کهن - مظهری - ساری اصلانی - صحرانی - عباس عطائی - قاضی - معتضدی - معززی - دکتر مهر - نصیری زاده - وزیر - مهرزاد - وکیل گیلانی - ملکشاهی - میر عرب رضی - بانو هاشمی - منتظری - میرلاشاری - محمدنوری -

هاشمی میانداوب - دکتر منصور - بانو نائینی طباطبائی - مجتبی نوری - هرزندی - منصوریان - ناظمی - بانو نجیمی نائینی - دکتر واحدی - موسوی ماکوئی - بانو وحیدی - پروفیسور یغمائی .

(آراء داده شده شماره شد و نتیجه بقرار زیر اعلام گردید)

آراء موافق ۱۷۵ رأی

رئیس - لایحه با ۱۷۵ رأی موافق با اتفاق آراء ، تصویب شد بدولت ابلاغ میشود .

موافقین - آقایان: اخلاق پور - جهانشاه افشار - بسیج خلخالی - پیر - سید محمد کاظم جزایری - ادیب مجلسی - دکتر بقائی یزدی - پیرزاده - اربابی اناری - بانو افشار جعفری - بنکدارپور - پیشوائی - جلالیان - خطیبی - آستانه ای - بنی احمد - دکتر تجدد - جندقی - خلیل زاده شیرازی - آشوریان - اسحق کاهکش -

الموتی - دکتر بهادری - جعفر جوادی - آصف - اسحقی نژاد - امیر عشاری - بهار - تربتی - عبدالهادی آقایان - محمداسدی - اوحدی - بهارلو - بانوما آقایان - بانو اسدی - اهری - بهبهانی - تقوی لاریجانی - آلتی جعفری - ملک منصور اسفندیاری - تقی زاده منظری - بانو داودی - اسکندری - بانو بان - بهنیا - درودی - بانو اباضلی - اسکونی - صائب - ذوالفقاری - بیات - توتونچیان - ابتهاج سمعی - اشرفی - باقرزاده - حاتمی - دولتی - ابیطحی فهلیانی - دکتر اعتمادی - پردلی - منوچهر دهقان - ابوالهدی لنگرودی - اعظمی باوندپور - پزشکپور - حریری - دهقان نژاد - پزشکی - جباری - حیدرزاده امین - اخباری - جواد افتخاری - بزرگ زاده - پوربردباری - حیدری - راشد - شنادلو - صدر - عباس میرزائی - قدمی - صدری کیوان - دکتر رئیسی - ستاری - شادمان - دکتر عدل - قرائی - لبقوانی - رئیسی اردکانی - شریعت - صدیق زاده - بانو عدلی - لیوانی - دکتر رحمانی - دکتر ستوده - بانو صنیع - رحیم زاده خوئی - سرهنگ زاده - شهابی - بانو

ضرابی - محمدحسین غضنفری - قربانی - نسب - رحیمی لاریجانی - سعادت فرد - شهبازی - دکتر ضیائی - مانی - دکتر رشید یاسمی - سعادت قدس نیا - شهرستانی - طباطبائی - متولی - عبداللطیف شیخ الاسلامی فرمان - کاسمی - رضوی نژاد - طرفی - دکتر فروزین - کاشفی - مجتهدی - دکتر رفعت - شیخ الاسلامی بانه - دکتر محقق - دکتر شیروانی - فلاح مقدم - رهبر - سلیمانی - عابدی - ریاضی - صائی - دکتر عادل رانکوهی - قائمی - کسرائی - محمودیان - سلیمی - منصور صادقی - قادری - بانو کمالی آزاد - بانو مشائی - سید کللال - قاسم زاده - کمیلی زاده - دکتر مشیر - سیدی - صبوری یزدی - دکتر عاملی - تهرانی - قاسمی - کهن - مظهری - ساری اصلانی - صحرانی - عباس عطائی - قاضی - معتضدی - معززی - دکتر مهر - نصیری زاده - وزیر - مهرزاد - وکیل گیلانی - ملکشاهی - میر عرب رضی - بانو هاشمی - منتظری - میرلاشاری - محمدنوری -

هاشمی میانداوب - دکتر منصور - بانو نائینی طباطبائی - مجتبی نوری - هرزندی - منصوریان - ناظمی - بانو نجیمی نائینی - دکتر واحدی - موسوی ماکوئی - بانو وحیدی - پروفیسور یغمائی .

دکتر محقق - دکتر شیروانی - فلاح مقدم - رهبر - سلیمانی - عابدی - ریاضی - صائی - دکتر عادل رانکوهی - قائمی - کسرائی - محمودیان - سلیمی - منصور صادقی - قادری - بانو کمالی آزاد - بانو مشائی - سید کللال - قاسم زاده - کمیلی زاده - دکتر مشیر - سیدی - صبوری یزدی - دکتر عاملی - تهرانی - قاسمی - کهن - مظهری - ساری اصلانی - صحرانی - عباس عطائی - قاضی - معتضدی - معززی - دکتر مهر - نصیری زاده - وزیر - مهرزاد - معینی قراقرلو - میرزا لوی وکیل گیلانی - ملکشاهی - میر عرب رضی - بانو هاشمی - منتظری - میرلاشاری - محمدنوری - هاشمی میانداوب - دکتر منصور - بانو نائینی طباطبائی - مجتبی نوری - هرزندی - منصوریان - ناظمی - بانو نجیمی نائینی - دکتر واحدی - موسوی ماکوئی - بانو وحیدی - پروفیسور یغمائی .

۸- اخذ رأی نهائی و تصویب لایحه برقراری حقوق وظیفه درباره آقای احد سیاه مو و ابلاغ بدولت .

رئیس - لایحه برقراری حقوق وظیفه درباره آقای احد سیاه مو مطرح است قرائت میشود .

قانون برقراری حقوق وظیفه درباره آقای احد سیاه مو

ماده واحده - بوزارت جنگ اجازه داده میشود حقوق وظیفه ای معادل حقوق ماهانه سرباز داوطلب (و تغییرات آتی آن) از بودجه وزارت جنگ بطور ماهانه درباره آقای احد سیاه مو کارگر معلول نیروی هوائی شاهنشاهی بقرار و بعد از فوت نیز مبلغ مزبور را بتوان مستمری متساویاً به وراث قانونی مشارالیه بارعایت ضوابط ماده ۸۸ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی پرداخت نماید . تبصره - این قانون از تاریخ ۲۰۳۳/۶/۶ قابل اجرا است .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و یک تبصره در جلسه روز دو شنبه شانزدهم اسفند ماه دوهزار و پانصد و سی و پنج شاهنشاهی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - این لایحه عیناً بپیمان ترتیبی که در مجلس شورای ملی تصویب شده بود در مجلس سنا بتصویب رسیده است و حالا نسبت بان با ورقه اخذ رأی میشود .

(اسامی نمایندگان وسیله منشی « آقای مهندس صائی » به ترتیب زیر اعلام شد و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد)

آقایان : اخلاق پور - جهانشاه افشار - بسیج خلخالی - پیر - سیدمحمد کاظم جزائری - ادیب مجلسی - دکتر بقائی یزدی - پیرزاده - اربابی اناری - بانو افشار جعفری - بنکدارپور - پیشوائی - جلالیان - خطیبی - آستانه‌ای - بنی‌احمد - دکتر تجدد - جندقی - خلیل‌زاده شیرازی - آشوریان - اسحق کاهکش - الموتی - دکتر بهادری - جعفر جوادی - آصف - اسحقی نژاد - امیرعشایری - بهار - تربتی - عبدالهادی آقایان - محمداسدی - اوحدی - بهارلو - بانو اما آقایان - بانو اسدی - اهری - بهبهانی - تقوی لاریجانی - آلتی جعفری - ملک منصور اسفندیاری - تقی‌زاده منتظری - بانو داودی - اسکندری - بانو بابان - بهنیا - درودی - بانو اباصلتی - اسکونی - صاحب - ذوالفقاری - بیات - توتونچیان - ابتهاج سمعی - اشرفی - باقرزاده - حاتمی - دولتی - ابطعی فهلیانی - دکتر اعتمادی - پردلی - منوچهر دهقان - ابوالهدی لنگرودی - اعظمی باوندپور - پزشکپور - حریری - دهقان نژاد - پزشکی - جباری - حیدرزاده امین - اخباری - جواد افتخاری - بزرگ‌زاده - پوربردباری - حیدری - راشدی - شادلو - صدر - عباس میرزائی - قدمی - صدری کیوان - دکتر رئیسی - ستاری - شادمان - دکتر عدل - قرائی - لیقوانی - رئیسی اردکانی - شریعت - صدیق‌زاده - بانو عدلی - لیوانی - دکتر رحمانی - دکتر ستوده - بانو صنیع - رحیم زاده خوئی - سرهنگ زاده - شهبانی - بانو ضرابی - محمدحسین غضنفری - قربانی نسب - رحیمی لاریجانی - سعادت‌فرد - شهبازی - دکتر ضیائی - مانی - دکتر رشید یاسمی - سعادت‌قدس نیا - شهرستانی - طباطبائی - متولی - عبداللطیف شیخ الاسلامی - فرمان - کاسمی - رضوی نژاد - طرفی - دکتر فروزین - کاشفی - مجتهدی - دکتر رفعت - شیخ الاسلامی بانو - دکتر محقق - دکتر شیروانی - فلاح مقدم - رهبر - سلیمانی - غابدی - ریاضی - صائبی - دکتر عادل - رانکوهی - قائمی - کسرائی - محمودیان - سلیمی - منصور صادقی - قادری - بانو کمالی آزاد - بانو مشائی - سید کلال - قاسم زاده - کمیلی زاده - دکتر مشیر - سیدی - صبوری یزدی - دکتر عاملی - تهرانی - قاسمی - کهن - مظهوری - ساری اصلانی - صحرانی - عباس عطائی - قاضی - معتضدی - معزز - دکتر مهر - نصیری زاده - وزیر - مهرزاد - معینی فراگزلو -

میرزاو - وکیل گیلانی - ملکشاهی - میرعرب‌رضی - بانو هاشمی - منتظری - میرلاشاری - محمدنوری - هاشمی میانداوب - دکتر منصور - بانو نائینی طباطبائی - مجتبی نوری - هرزندی - منصوریان - ناظمی - بانو نجیمی نائینی - دکتر واحدی - موسوی ماکوئی - بانو وحیدی - پروفیسور یغمائی .
(آراء داده شده شماره شد و نتیجه بقرار زیر اعلام گردید)
آراء موافق ۱۷۵ رأی
رئیس - لایحه با ۱۷۵ رأی موافق ، باتفاق آراء تصویب شد ، بدولت ابلاغ میشود .
موافقین - آقایان : اخلاق پور - جهانشاه افشار - بسیج خلخالی - پیر - سیدمحمد کاظم جزائری - ادیب مجلسی - دکتر بقائی یزدی - پیرزاده - اربابی اناری - بانو افشار جعفری - بنکدارپور - پیشوائی - جلالیان - خطیبی - آستانه‌ای - بنی‌احمد - دکتر تجدد - جندقی - خلیل‌زاده شیرازی - آشوریان - اسحق کاهکش - الموتی - دکتر بهادری - جعفر جوادی - آصف - اسحقی نژاد - امیرعشایری - بهار - تربتی - عبدالهادی آقایان - محمداسدی - اوحدی - بهارلو - بانو اما آقایان - بانو اسدی - اهری - بهبهانی - تقوی لاریجانی - آلتی جعفری - ملک منصور اسفندیاری - تقی‌زاده منتظری - بانو داودی - اسکندری - بانو بابان - بهنیا - درودی - بانو اباصلتی - اسکونی - صاحب - ذوالفقاری - بیات - توتونچیان - ابتهاج سمعی - اشرفی - باقرزاده - حاتمی - دولتی - ابطعی فهلیانی - دکتر اعتمادی - پردلی - منوچهر دهقان - ابوالهدی لنگرودی - اعظمی باوندپور - پزشکپور - حریری - دهقان نژاد - پزشکی - جباری - حیدرزاده امین - اخباری - جواد افتخاری - بزرگ‌زاده - پوربردباری - حیدری - راشدی - شادلو - صدر - عباس میرزائی - قدمی - صدری کیوان - دکتر رئیسی - ستاری - شادمان - دکتر عدل - قرائی - لیقوانی - رئیسی اردکانی - شریعت - صدیق‌زاده - بانو عدلی - لیوانی - دکتر رحمانی - دکتر ستوده - بانو صنیع - رحیم زاده خوئی - سرهنگ زاده - شهبانی - بانو ضرابی - محمدحسین غضنفری - قربانی نسب - رحیمی لاریجانی - سعادت‌فرد - شهبازی - دکتر ضیائی - مانی - دکتر رشید یاسمی - سعادت‌قدس نیا - شهرستانی - طباطبائی - متولی - عبداللطیف شیخ الاسلامی -

فرمان - کاسمی - رضوی نژاد - طرفی - دکتر فروزین - کاشفی - مجتهدی - دکتر رفعت - شیخ الاسلامی بانو - دکتر محقق - دکتر شیروانی - فلاح مقدم - رهبر - سلیمانی - غابدی - ریاضی - صائبی - دکتر عادل - رانکوهی - قائمی - کسرائی - محمودیان - سلیمی - منصور صادقی - قادری - بانو کمالی آزاد - بانو مشائی - سید کلال - قاسم زاده - کمیلی زاده - دکتر مشیر - سیدی - صبوری یزدی - دکتر عاملی - تهرانی - قاسمی - کهن - مظهوری - ساری اصلانی - صحرانی - عباس عطائی - قاضی - معتضدی - معزز - دکتر مهر - نصیری زاده - وزیر - مهرزاد - معینی فراگزلو - میرزاو - وکیل گیلانی - ملکشاهی - میرعرب‌رضی - بانو هاشمی - منتظری - میرلاشاری - محمدنوری - هاشمی میانداوب - دکتر منصور - بانو نائینی طباطبائی - مجتبی نوری - هرزندی - منصوریان - ناظمی - بانو نجیمی نائینی - دکتر واحدی - موسوی ماکوئی - بانو وحیدی - پروفیسور یغمائی .

۹- اخذ رأی نهائی و تصویب لایحه اصلاح قانون اجازه پرداخت فوق‌العاده سختی خدمت افسران و کارمندان مأمور خدمت در آسایشگاه‌های مسولین و ابلاغ بدولت .

رئیس - لایحه اصلاح قانون اجازه پرداخت فوق‌العاده سختی خدمت افسران و کارمندان مأمور خدمت در آسایشگاه‌های مسولین مطرح است قرائت میشود .

(شرح زیرخوانده شد)

قانون اصلاح قانون اجازه پرداخت فوق‌العاده سختی خدمت افسران و کارمندان مأمور خدمت در آسایشگاه‌های مسولین

ماده واحده - قانون اجازه پرداخت فوق‌العاده سختی خدمت افسران و کارمندان مأمور خدمت در آسایشگاه‌های مسولین مصوب بیست و هشتم مهرماه ۱۳۴۳ شمسی (دوهزار و پانصد و بیست و سه) شرح زیر صلاح میشود :

« با افسران و کارمندانیکه عملاً در آسایشگاه‌ها و مسولین ارتش شاهنشاهی خدمت میکنند ماهانه تجهیزات ریال بعنوان فوق‌العاده سختی خدمت پرداخت میشود .
تبصره - فوق‌العاده موضوع این قانون شامل کادر وظیفه نیز میشود .

قانون فوق مشتمل بریک ماده در جلسه روز دوشنبه شانزدهم اسفند ماه دوهزار و پانصد و سی و پنج شاهنشاهی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف‌امامی

رئیس - این لایحه نیز عیناً ب همان ترتیبی که در مجلس شورای ملی تصویب شده بود در مجلس سنا به تصویب رسیده است و حالا نسبت بان باورته اخذ رأی میشود .

(اسامی نمایندگان وسیله منشی « آقای مهندس صائبی » به ترتیب زیر اعلام شد و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد)

آقایان : اخلاق پور - جهانشاه افشار - بسیج خلخالی - پیر - سیدمحمد کاظم جزائری - ادیب مجلسی - دکتر بقائی یزدی - اربابی اناری - بانو افشار جعفری - بنکدارپور - پیشوائی - جلالیان - خطیبی - آستانه‌ای - بنی‌احمد - دکتر تجدد - جندقی - خلیل‌زاده شیرازی - آشوریان - اسحق کاهکش - الموتی - دکتر بهادری - جعفر جوادی - آصف - اسحقی نژاد - امیرعشایری - بهار - تربتی - عبدالهادی آقایان - محمداسدی - اوحدی - بهارلو - بانو اما آقایان - بانو اسدی - اهری - بهبهانی - تقوی لاریجانی - ملک منصور اسفندیاری - تقی‌زاده منتظری - بانو داودی - آموزگار - پارسا اسکندری - بانو بابان -

بهنیا - درودی - بانو اباصلتی - اسکونی - صاحب - ذوالفقاری - توتونچیان - ابتهاج سمعی - اشرفی - باقرزاده - حاتمی - دولتی - ابطعی فهلیانی - دکتر اعتمادی - پردلی - منوچهر دهقان - ابوالهدی لنگرودی - اعظمی باوندپور - پزشکپور - حریری - دهقان نژاد - پزشکی - جباری - حیدرزاده امین - اخباری - جواد افتخاری - بزرگ‌زاده - پوربردباری - حیدری - راشدی - شادلو - صدر - عباس میرزائی - قدمی - صدری کیوان - دکتر رئیسی - ستاری - شادمان ولوی - دکتر عدل - قرائی - لیقوانی - رئیسی اردکانی - شریعت - صدیق‌زاده - بانو عدلی - لیوانی - دکتر رحمانی - دکتر ستوده - بانو صنیع - رحیم زاده خوئی - سرهنگ زاده - شهبانی - بانو ضرابی - محمدحسین غضنفری - قربانی نسب - رحیمی لاریجانی - سعادت‌فرد - شهبازی - دکتر ضیائی - مانی - دکتر رشید یاسمی - سعادت‌قدس نیا - شهرستانی - طباطبائی - متولی - رضوانی - عبداللطیف شیخ الاسلامی -

فرمان - کاسمی - رضوی نژاد - طرفی - دکتر فروزین - کاشفی - مجتهدی - دکتر رفعت - شیخ الاسلامی بانه - دکتر محقی - دکتر شیروانی - فلاح مقدم - رهبر - سلیمانی - عابدی - ریاضی - صائبی - دکتر عادلانی - رانکوهی - قائمی - کسرائی - محمودیان - سلیمی - منصور صادقی - قادری - بانو کمالی آزاد - بانو مشائی - سید کلال - قاسم زاده - کمیلی زاده - دکتر مشیر - سیدی - صبوری یزدی - دکتر عاملی - تهرانی - قاسمی - کهن - مظهري - ساری اصلانی - صحرانی - عباس عطائی - قاضی - معتضدی - معززی - دکتر مهر - نصیری زاده - وزیر - مهرزاد - معینی فراگزلو - میر زالو - وکیل گیلانی - ملکشاهی - میر عرب رضی - بانو هاشمی - منتظری - میر لاشاری - محمدنوری - هاشمی میان دو آب - دکتر منصور - بانو نائینی طبا - مجتبی نوری - هرزندی - منصوریان - ناظمی - بانو نجمی نائینی - دکتر واحدی - موسوی ماکوئی - بانو وحیدی - پرفسور یغمائی .

(آراء داده شده شماره شد و نتیجه بقرار زیر اعلام گردید)
آراء موافق ۱۷۵ رأی
رئیس - لایحه با ۱۷۵ رأی موافق ، با اتفاق آراء تصویب شد ، بدولت ابلاغ میشود .

موافقین - آقایان : اخلاق پور - جهان شاه افشار - بسیج خلخالی - پیر - سید محمد کاظم جزایری - ادیب مجلسی - دکتر بقائی یزدی - پیرزاده - اربابی اناری - بانو افشار جعفری - بنکدار پور - پیشوائی - جلالیان - خطیبی - آستانه ای - بنی احمد - دکتر تجدد - جندقی - خلیل زاده شیرازی - آشوریان - اسحق کاهکش - الموتی - دکتر بهادری - جعفر جوادی - آصف - اسحقی نژاد - امیر عشایری - بهار - تربتی - عبدالهادی آقایان - محمداسدی - اوحدی - بهارلو - بانو اما آقایان - بانو اسدی - اهری - بهیانی - تقوی لاریجانی - آتی جعفری - ملک منصور اسفندیاری - تقی زاده منتظری - بانو داودی - اسکندری - بانو ایابان - بهنیا - درودی - بانو اباصلتی - اسکویی - صائب - ذوالفقاری - بیات - توتونچیان - ابتهاج سمعی - اشرفی - باقرزاده - حاتمی - دولتی - ابطعی فهلیانی - دکتر اعتمادی - پردلی - بنوچهر دهقان - ابوالهدی لنگرودی - اغظلی باوندپور - پرتشکپور - حریری - دهقان نژاد - پزشکی - جباری - حیدرزاده امین -

اخباری - جواد افتخاری - بزرگ زاده - پوربردباری - حیدری - راشدی - شادلو - صدر - عباس میرزائی - قدمی - صدوری کیوان - دکتر رئیسی - ستاری - شادمان پولوی - دکتر عدل - قرانی - لبقوانی - رئیسی اردکانی - شریعت - صدیق زاده - بانو عدیلی - لیوانی - دکتر رحمانی - دکتر ستوده - بانو صنیع - رحیم زاده خوئی - سرهنگ زاده - شهابی - بانو ضرابی - محمد حسین غضنفری - قربانی نسب - رحیمی لاریجانی - سعادت فرد - شهبازی - دکتر ضیائی - مانی - دکتر رشید یاسمی - سعادت قدس نیا - شهرستانی - طباطبائی - متولی - عبداللطیف شیخ الاسلامی - فرمان - کاسمی - رضوی نژاد - طرفی - دکتر فروزین - کاشفی - مجتهدی - دکتر رفعت - شیخ الاسلامی بانه - دکتر محقی - دکتر شیروانی - فلاح مقدم - رهبر - سلیمانی - عابدی - ریاضی - صائبی - دکتر عادلانی - رانکوهی - قائمی - کسرائی - محمودیان - سلیمی - منصور صادقی - قادری - بانو کمالی آزاد - بانو مشائی - سید کلال - قاسم زاده - کمیلی زاده - دکتر مشیر - سیدی - صبوری یزدی - دکتر عاملی - تهرانی - قاسمی - کهن - مظهري - ساری اصلانی - صحرانی - عباس عطائی - قاضی - معتضدی - معززی - دکتر مهر - نصیری زاده - وزیر - مهرزاد - وکیل گیلانی - ملکشاهی - میر عرب رضی - بانو هاشمی - منتظری - میر لاشاری - محمدنوری - هاشمی میان دو آب - دکتر منصور - بانو نائینی طبا - مجتبی نوری - هرزندی - منصوریان - ناظمی - بانو نجمی نائینی - دکتر واحدی - موسوی ماکوئی - بانو وحیدی - پرفسور یغمائی .

۱- تقدیم سه لایحه بوسیله آقای طباطبائی معاون وزارت اسواقصادی و دارائی .

رئیس - آقای طباطبائی بفرمائید .
طباطبائی (معاون وزارت اسواقصادی و دارائی) - با اجازه ریاست معظم مجلس شورای ملی ، سه لایحه هست که تقدیم میکنم و تقاضای بررسی و تصویب آنها را در کمیسیونهای مربوط دارم اول لایحه اصلاح بودجه پیشنهادی وزارت بازرگانی برای بودجه سال ۲۰۳۰ شاهنشاهی است لایحه دوم فهرست اجازه پرداخت سهمیه حق عضویت و کمک دولت ایران بابت مخارج سازمان ملل متحد و سایر سازمانهای بین المللی است ، لایحه سوم ،

هزینه پیش بینی نشده ردیف ۳۰۰۱ . قانون بودجه سال ۲۰۳۰ کل کشور است .
رئیس - لوائح به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود .
۱۱- اعلام وصول ۲ لایحه از مجلس سنا :
۱- لایحه بودجه سال ۲۰۳۶ کل کشور و اصلاحی
سال ۱۳۵۵ شمسی (۲۰۳۵ شاهنشاهی) - **۲- لایحه اصلاح تبصره یک ماده ۳ قانون تأمین اعتبارات عمرانی و عمومی مصوب آذرماه ۲۰۲۳ .**
رئیس - لوائحی از مجلس سنا رسیده است برای اطلاع مجلس قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

عطف بنامه شماره ۱۲۰۵۸ مورخ ۱۲/۱۶/۱۳۵۵ آن مجلس محترم ، گزارش کمیسیون شماره ۴ (بودجه) در قبال لایحه شماره ۷۲۷۴۸ مورخ ۱۲/۱۳/۱۳۵۵ دولت راجع به بودجه سال ۲۰۳۶ کل کشور و اصلاحی سال ۱۳۵۵ شمسی (۲۰۳۵ شاهنشاهی) در جلسات صبح و بعد از ظهر روز دوشنبه ۲۳/۱۲/۲۰۳۰ مطرح گردید و در جلسه روز سه شنبه ۲۴/۱۲/۲۰۳۰ با اصلاحاتی بتصویب مجلس سنا رسید .

اینک لایحه قانون فوق جهت اخذ رأی نهائی آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد میگردد .
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی
رئیس - اصلاحات مجلس سنا به کمیسیون بودجه ارجاع میشود و رأی نهائی نسبت به این لایحه در جلسه آینده اخذ خواهد شد .

ریاست محترم مجلس شورای ملی

عطف بنامه شماره ۱۲۳۷۶ مورخ ۱۲/۱۶/۱۳۵۵ آن مجلس محترم گزارش کمیسیون شماره ۴ (اسواقصادی و دارائی) در قبال لایحه شماره ۷۲۷۴۸ مورخ ۱۲/۱۳/۱۳۵۵ دولت راجع به اصلاح تبصره یک ماده ۳ قانون تأمین اعتبارات عمرانی و عمومی مصوب آذرماه ۲۰۲۳ در جلسه روز سه شنبه ۲۴ اسفندماه ۲۰۳۰ مطرح گردید و بتصویب مجلس سنا رسید .

اینک لایحه قانون فوق جهت اخذ رأی نهائی آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد میگردد .
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی
رئیس - نسبت به این لایحه در جلسه آینده اخذ رأی بعمل خواهد آمد .

۱۲- تعیین موقع و دستور جلسه آینده - ختم جلسه .
رئیس - دستور جلسه آینده قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

دستور جلسه ۸۹ - روز پنجشنبه ۲۶/۱۲/۲۰۳۰
۱- گزارش یک شوری بودجه سال ۲۰۳۶ مجلس شورای ملی (رأی باورقه) شماره ترتیب چاپ ۵۰ .
۲- گزارش شورا و اول اسانامه شرکت ملی نفت ایران شماره ترتیب چاپ ۵۴۸ .
رئیس - با اجازه خانم ها و آقایان این جلسه را ختم میکنم جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز پنجشنبه خواهد بود .

(جلسه مقارن نیم بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - **عبدالله ریاضی**